

THE JACOB RADER MARCUS CENTER OF THE
AMERICAN JEWISH ARCHIVES

MS-763: Rabbi Herbert A. Friedman Collection, 1930-2004.
Series F: Life in Israel, 1956-1983.

Box
19

Folder
6

Movement for Progressive Judaism in Israel. 1972-1977.

For more information on this collection, please see the finding aid on the
American Jewish Archives website.

Inform ed on 16/8/77

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

מוסדות התנועה :

כ' באב תשל"ז
4.8.1977

"מועצת הרבנים המתקדמים"

"הברו יוניון קולג'
ירושלים

בייס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חדש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלוש'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אל'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
תל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

אל : כל חברי מר"ם.
מאת: הרב ע.עשבי.

הנידון : ישיבת מר"ם הבאה.

ישיבת מר"ם הבאה תתקיים ביום א' כ"א באב תשל"ז, 4.9.1977 בשעה 12.00 בבית כנסת "קדם" בתל אביב.

על סדר היום:

- א. לימוד משנה מסכת מכות פרק א' משנה י'.
- ב. לקראת הימים הנוראים.
- ג. תשובת היו"ר לרב גלייזר בקשר לרבנות הראשית.
- ד. מכתבו של הרב ויילר ביחס להחלטת הסי.א.א.ר, על קיבוץ יהל.
- ה. ברכת ברוך הבא לרב טוביה בן-חורין.
- ו. דו"ח על יום העיון בנושא הפלורליזם הדתי.

קיצור פרוטוקול של ישיבת מר"ס מיום כ"ו בסיון (12.6.1977)

א. למוד במשנה מסכת כתובות פרק ט' המשנה האחרונה. יישוב הבעיה ש"גר שנתגרשה אשתו עימו- כתובתה קיימת" (לפי רש"י - שכתב לה כתובה בהיותו עכו"ם).
- איך יכול גר לתת כתובה לאשתו בהיותו עדיין נוכרי?
לפי מיטב ידיעתי רק הרמב"ן בפירושו על בראשית פרק כ"ו פסוק ו' מיישב את הבעיה בצורה נועזת באומרו "אפשר שגם בני נח כאשר יישאו להם נשים כמשפטן בבעילה, היו נוהגים לכתוב להן מוהר ומתן."

ב. סידור - "העבודה שבלב"

הרב עשבי דיווח שנערמו קשיים בלתי צפויים שדחו את גמר העבודה.

ג. היה דיון על מכתבו של הרב גלייזר בקשר לרבנות הראשית. הוחלט שהיו"ר יכתוב לרב גלייזר.
(מצורף העתק מכתב).

ד. היה דיון ארוך ומקיף על מכתבו של מר זאב הררי על בעיותיו בעניין קהילתו "אמת ושלום" בנהריה, בקשר לעלייתן לתורה של נשים.
נוסף לכך, על מהו מעמדו של סטודנט לרבנות המכהן באחד הקהילות שלנו על סמכויותיו וחובותיו.

ה. היה דיווח על התפתחות העניינים בקשר לבית מדרש הרבנים בירושלים לישראלים. שמחנו לשמוע מפי הרב הירש שנתקבלה החלטה, פה אחד, ע"י מועצת הנאמנים של ההיברו יוניון קולג' בארה"ב לקבל את התכנית של בית המדרש בירושלים.

*****

file

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

שבט תשל"ו
12.1.76

מוסדות התנועה:

מועצת חרבים המתקדמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

בייס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חדש'
חיפה

קהילת 'אמת ועונה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלום'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אל'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נחניה

קהילת 'קדם'
תל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

א ל : כל חברי מר"ם
מאת : הרב עדי עשבי

הנדון: כנס משותף בין התנועה הקיבוצית ותנועתנו

חברים יקרים,

הנכם מוזמנים להשתתף בכנס המשותף בין התנועה הקיבוצית
וביננו שיחסיים בשפיים בחאריכים 6.2 - 7.2.76.

הכניית הכנס הנ"ל מצורפת בזאת.

הנכם מתבקשים להודיע על השתתפותכם ע"י התלוש הרצו"ב
לא יאוחר מיום שני, י"ז שבט - 19.1.76.

עם קבלת התלוש תשלחנה הזמנות לבחיכתם.

בברכה,
הרב עדי עשבי

התנועה ליהדות מתקדמת

הנני מבקש להשתתף בכנס שיחסיים בשפיים בחאריכים :
6.2 - 7.2.76

שם _____ כתובת _____
טל. : _____
אשתחף בעצמי / אשתחף בליווי רעיתי
(מחוק המיותר)

חתימה: _____ תאריך: _____

הצעת תכנית לכנס המשותף של התנועה ליהדות מתקדמת

וברית התנועה הקבוצית

שפיים - 7.2.76 - 6.2

נושא הכנס: איך מקנים ערכים של המורשת היהודית ליהודי הישראלי?

יום ששי - 6.2.76

התכנסות, הרשמה, כיבוד קל.	14.00 - 15.00
דברי פתיחה וברכות: אברהם ברום והרב משה חיים ויילר.	15.00 - 15.15
הרצאה ראשונה: איך הקבוץ מקנה ערכים יהודיים (עבודת אדמה, יישוב א"י, שוויון כערכים יהודיים): מוקי צור, עורך שדמות.	15.15
שני מגיבים משתי התנועות, הרב סמואלס.	-
דיון בין החברים.	-
הדלקת נרות שבת (חברות גרעין הנח"ל של התנועה ליהדות מתקדמת).	16.59
קבלת שבת וערבית. הרב: אנדרה זאוי חזן: דניאל סונדרס.	17.45
ארוחת ערב חגיגית (קידוש, זמירות, ברכת המזון).	18.30
התכנסות, שירה בציבור.	20.00 - 21.00
שיחה בהנחיית חברי גרעינים "תלם" ו"ניר" - על החוויות של הצרוף של יהדות ליברלית וחיי קבוץ.	-
הרצאה: "מה משמעות המפגש בין היהדות המתקדמת ויהדות הקבוץ" - אבא קרבנר (עין החורש).	-

יום שבת - 7.2.76

ארוחת בוקר.	8.00
תפילת שחרית הרב: מאיר פרלמוטר חזן: שלמה כהן.	8.30
קידוש וכיבוד קל.	10.00
דבר חורה - יצחק מאור או אברהם אדרת.	10.15
איך מקנים ערכים יהודיים בתנועה ליהדות מתקדמת: הרב משה זמר.	10.35
שני מגיבים משתי התנועות (10 דקות כ"א): הרב אשר הירש.	-
דיון.	11.30 - 12.30
צהרים.	13.00 - 13.30
מנוחה.	13.30 - 15.00
שבת וחג כאמצעים להקניית ערכים בקבוץ ובקהילה - 1. אריה בן גוריון (ביח השיטה) 2. הרב משה חיים ויילר.	15.00
דיון.	16.00 - 17.15
כיבוד קל.	17.15
מלווה מלכה והבדלה - גיל נחבי.	17.30
פיזור.	18.00

י' שבט תשל"ו - 12.1.76

נ.ב. זה עתה נודע לי שהרב הרברט פרידמן ישתתף בישיבתנו ועל כן
נפתח את הישיבה בדו"ח על פגישותינו בארצות-הברית.

בית הכנסת 'הר-אלי'

החוגים ליהדות מתקדמת בישראל

ירושלים - רחוב שמואל הנגיד 16 - טלפון 23841

ירושלים, 28.12.75

סעיף 7

לכבוד
הרב פ.ח. ויילר,
יו"ר מר"ם,
ולכל חברי מר"ם בישראל.

ידידי היקר,

ראשית כל ברצוני לברך אותך על שעת הלימוד שהקדשת על הנושא "פיקוח נפש" בישיבת מר"ם האחרונה. אבל שלא היה לעיני כל חבר לא העתק הן הטקסט שלך ולא המצית הרצאתך, לא לפני הישיבה ולא בהמשך הישיבה. אמנם הנושא מעניין מאד אבל אני שואל את עצמי אם עלינו להמשיך בסוגיות שכגון אלה נאילו יושבם ענייני דיומא יותר דחופים ונושאי מחשבת ישראל יותר אקטואליים כמו בעית האדם המודרני לפני עקרונות הדת ובפניות מהותו של האל ויחסינו אליו, בעית נצרות והאיסלם לעומת היהדות בשלושת זרמיה ועוד האם אנחנו בארץ רוצים באמת לחקות את האורתודוקסים בהזדמנו להלכה? לפי עניות דעתי כל האתגורין בהלכה יפתח את כרכי האנציקלופדיה התלמודית וכל המקורות: משנה, תלמוד, שולחן ערוך ופוסקים מה שאין כן בעניינים הרוחניים שאין להם עד כאן אנציקלופדיה. סבורני שעדיין לא יודעים כולנו לאן אנו הולכים ואיזו דרך לבחור או הלכה או הגדה, או המצוות המעשיות כמו שהוגדרו לפני מאות בשנים באשר היה צריך להציל את אמונת היהדות ואמונת היהודים, או התאולוגיה הממודסת לפי רוח זמנאית הקדושים אשר מחשבתם התאולוגית והפוסטריית וההתחלתית קיימת לעולם גם לנו וגם לגוים מה שאין כן לענייני ההלכה. אמנם אנו עדים בפשיטת הדגל של הדת בישראל, ובפוסטריית הדתיות ההלכה אינה מהווה התדרון למשכר הרוחני. עלינו איפוא להיות נועזים ולהגדיר מחדש ובאומץ לב את אפונתנו מבחינה שכלית ומעשית, ולא להשלוח את עצמו בתורה למאות הקורפות ולגטאות הרוחניות, כי בכל מקום לא נצליח להיות פוסקים בעולים ויהודים שומרי תרי"ג המצוות. לנו שרוי תפקיד אחר המהווה הליכה קדימה כי אנו נמצאים בעידן הגרעיני ולפני בעיות חמורות לגורל האנושות כולה ולא רק לישראל. אל נא נעצום את עינינו.

בידידות ובשלום,

א.ב.ל. 1/15

הרב א.ש. זאוי.

MOSES CYRUS WEILER

Jewish National Fund

Head Office

P.O. Box 283 - Tel. 35261

Jerusalem - Israel

Home: N'veh Adam, Nachshon 4

Abu-Tor - Jerusalem, 93548, Israel

Tel. 30016

משה חיים ויילר

קרן קיימת לישראל

הלשכה הראשית

ת.ד. 283 - טל. 35261

ירושלים

מעונו: נוה אדם, רח' נחשון 4

אבו-תור - ירושלים, 93548

טל. 30016

ירושלים, י"ט בשבט תשל"ו

21.1.76

לכבוד

הרב א.ש. זאווי ולכל חברי מ"מ בישראל

בית הכנסת הר-אל

רח' שמואל הנגיד 16

ירושלים

ידידי היקר,

רב תודות לך עבור מכתבך מכ"ד בטבת (28.12.75) ששלחת אלי ולכל חברי מ"מ בישראל. אתן הסליחה שלא עניתי עד כה, כי פשוט הייתי עסוק יתר על המידה ולא היה סיפק בידי לענות לך לפני כן. אתה צודק בהחלט בקובלנותך שחבל "שלא היו לעיני כל חבר לא העתק מן הסקסט שלי ולא תמצית הרצאתי, לא לפני הישיבה ולא בהמשך הישיבה". אבל מה לעשות. הרי ידוע לך שכל עבודתי למען התנועה היא בהתנדבות וגוזלת הרבה מזמני למרות שאני מטופל בתפקיד מלא במוסדות הלאומיים. לפיכך לא היתה לי אפשרות - להכין העתק הסקסט והמקורות לפני הרצאתי. אגב, אין לי גם יכולת טכנית במשרדי לשכפל חומר רב, אלא רק בתוך כתלי התנועה. אולם, ידידנו הרב עדי עשבי הקליט את דברי ברשסקול. בטוחני שבעתיד הקרוב יעותקו דברי ויישלחו לחברים.

בינתיים כתב תלמידי גיל נתיב אל כל חברי מ"מ ואליך תגובה על השגותיך, ואני מקבל אותה בשתי ידיים.

רק תרשה לי להגיד לך שעם כל הכבוד שאני רוחש לך, בשום אופן אינני יכול לקבל את גישתך. לפי עניות דעתי, היא איננה מקדמת את קיום והמשך היהדות. ולא זוהי הדרך בהתנועתנו בארץ צריכה ללכת.

הנני סבור, שגישתך תואמת את דרך הרפורמה הקלאסית. אשתמש באחד הביטויים שלך במכתבך שאתה מיחס לדת בישראל. הרפורמה הקלאסית היא שפסטה את הרגל. אנו נוכל להחזיק מעמד ולמלא תפקיד חיובי, להתרחב ולהשפיע על בני עמנו בארץ, רק אם נהגה במקורות היהדות הבדוקים והמנוסים ואם נבנה עליהם. הרי גם זקן רבנינו הרב שלום בר פריהוף הולך בדרך זו, וזאת למרות שציינתי במאמרי "ראש השנה יום אחד או שניים" שהופיע - כפי שידוע לך - ב"שלהבת", שאינני מקבל את מסקנותיו בענין חגיגת ראש-השנה.

אגב, גם היהדות החילונית בארץ מתחילה להרגיש ביתר שאת שזוהי הדרך. אפילו התנועה הקיבוצית שתומכת כל כך הרבה לבנין הארץ, להקמת המדינה ולעיצובה בשטחים נרחבים - התישבות והפרחת שממת הארץ; החייאת השפה העברית; דת העבודה; והגנת המולדת בשלחה את מיטב בניה ליחידות קרביות, הגיעה לכלל דיעה שעליה לאמץ, נוסף לכל הדברים שציינתי לעיל גם התעסקות בנכסיה הרוחניים של אומתנו, וביניהם נכסי התורה שבעל-פה כפי שהתפתחה במשך הדורות.

רק לפני מספר ימים אמר אחד מראשיה הרוחניים של הקיבוץ החילוני
שהמסור המוסרי והרוחני הפוקד את הארץ ובתוכה את התנועה הקיבוצית היא
הודות לחוסר שורשיות ויהדות בקרב הנוער, ובהקשר לכך שמעתי בישיבת מערכת
נכבדה שאדם מהימן ציין שמאחד הקיבוצים יורדו 30 בני קיבוץ, והוא זקף
את זה על חשבון אי-השורשיות והניכור מערכי היהדות.

לבסוף אציין שכל מה שאני דורש מעמיתי ומעצמי איננו עומד בסתירה
לדרישתך לספל בענייני דיומא וחופים בנושא מחשבת ישראל אקטואליים.

בכנות,

משה חיים ויילר.

AMERICAN JEWISH
ARCHIVES

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

כ' כסלו תשל"ו
10.11.75

מוסדות התנועה:

ימועצת חרבנים המתקרמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

בייס תיכון ילאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חרש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלום'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'זר אל'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
חל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

ח ו ר

AMERICAN JEWISH ARCHIVES

אל : כל חברי מר"ם

מאח: הרב עדי עשבי

חברים יקרים,

הנכם מוזמנים להשתתף בישיבה הבאה של מר"ם, אשר

תתקיים ביום ראשון, כ' כסלו תשל"ו - 23.12.75 בשעה

4.00 אחה"צ, ב"היברו יוניון קולג'" בירושלים.

בישיבה זו נחדש את מסורת הלימוד בישיבות מועצת

חרבנים ונשמע את שיעורו של היו"ר, הרב משה חיים ויילר,

בנושא: "פיקוח נפש של היחיד ושל חרבים". כמו כן ישתתף

בישיבה זו אורה מיוחד, מר גורי איר, מנהל אגף כח אדם

באחוד אשר יסביר ויענה על שאלותינו בנושא הקמת הקיבוץ

של חנועתנו.

בישיבה זו ידווח גם על הסידור ובעיות שוטפות

אחרות.

כל החברים מחבקשים לעשות מאמצים ולהשתתף בישיבה

המועצה ועל ידי כך לתת את הכבוד המתאים לגוף נכבד זה.

בתורה מראש

רב מ. מ. מ.

הרב עדי עשבי

מרכז התנועה

ומזכיר מר"ם

Sony - cannot
attend. will be
in Caesarea

היב פריצ

Maram

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

ד סיון תשל"ה
14/5/75

מוסדות התנועה:

מועצת הרבנים המחקרמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

ביס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חרש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלוש'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אל'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
תל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

תזכיר

אל: כל חברי מר"ם

מאת: הרב עדי עשבי

הנידון: ישיבת מר"ם הבאה

חברים יקרים,

הנכם מוזמנים לישיבת מר"ם הבאה אשר תתקיים בהיברו יוניון קולג' ברחוב המלך דוד 13, ירושלים ביום א, כס בסיון תשל"ה - 8.6.75 בשעה 10.00 בבוקר.

על סדר היום:

1. דברי היו"ר
2. יום עיון
3. שאלות וחשובות
4. מכתבו של פרופ. גוטשלק
5. התנועה הקיבוצית
6. ועדת סידור
7. עבודה בענין גיור של אורי רגב
8. שונות

נודה לכם אם תוכלו להודיע למזכירה מראש באם בכוונתכם לבוא לפגישת אס לאו.

אל/

היג פרידמן

התנועה לישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' ווד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

כס ניסן תשל"ה

10/4/75

ת ז כ י ר

מוסדות התנועה

ימועצת חייכנים המסדר

יחברו יוניון קולג'
ירושלים

בוס חוכן ילאו באק'
חיפה

קהילת יאור חוש'
חיפה

קהילת יאמת ועונה'
רמת גן

קהילת יאמת ושלום'
נהריה

קהילת יבאר שבע'
באר שבע

קהילת יהר אלי'
ירושלים

קהילת יהרצל'
נצרת עילית

קהילת ינתן ייה'
נתניה

קהילת יקדם'
תל אביב

קהילת ירמון אביב'
רמת אביב

אל: כל חברי מר"ם
מאת: הרב עדי עשבי - מזכיר מר"ם
הנידון: ישיבת מר"ם הבאה

חברים יקרים,

ישיבת מר"ם הבאה תחזיק ביום א' - ט באייר תשל"ה - 20/4/75
בבניין ההיברו יוניון קולג' בשעה 10.00 בבוקר ותמשיך עד
שעה 5.30 אחר הצהריים.

נא להודיע למזכירה סלפונית אם בדעתכם להשתתף בישיבה או לא.

על סדר היום:

1. דו"ח היו"ר
2. התנועה הקיבוצית
3. מפגש עם שר הדתות
4. שו"ת
5. שונות

כמו כן ברצוני להזכירכם כי הרב אשר הירש מזמין את כל חברי
מר"ם ונסוהיהם לארוחת ערב בביתו באותו ערב בשעה 6.30 בערב.
שוב, נא להודיע למזכירה סלפונית אם בדעתכם להשתתף בארוחה
או לא.

מצ"ב חומר השו"ת מאת הרב זמר.

אל/

בית-בנסת קדם הקהילה ליהדות מתקדמת בתל-אביב

KEDEM SYNAGOGUE Tel-Aviv, Progressive Congregation

RABBI MOSHE ZEMER הרב משה זמר

ב"ה
כ"ז ניסן תשל"ה
8 אפריל 1975

לכל חברי מר"ם:

AMERICAN JEWISH
ARCHIVES
חברים יקרים,

מצורפת בזה הסיוטה של שלוש השאלות והתשובות הראשונות,
אשר עליהן עברנו בישיבת מר"ם האחרונה. תקנתי אותן לפי מיטב
יכולתי בהתאם להצעות ולביקורת באותה ישיבה.

כמו כן הנני מצרף בזה סיוטה של ארבע שאלות נוספות, אשר
בהן נדון בישיבת מר"ם הבאה ביום א', ט' אייר, 20/4/75.

כפי שסכמנו, אבקש לחביאו את הצעותיכם ותיקוניכם בכתב
לשאלות ולתשובות אלה.

בברכה,

הרב משה זמר

שאלות וחשובות על היהדות המחקדמת.

(להלן קטע מחוץ טיוטה של חוברת שאלות וחשובות, אשר ועדת החסברה הארצית של תנועתנו עומדת להוציא לאור).

שאלה: (1)

האם זקוק היהודי כאדם בן זמננו לאמונה דתית?

חשובה:

דורנו היה עד להתנפצות אשליה וחזקת של האנושות. ההתפתחות הטכנולוגית העצומה של התקופה האחרונה לא עשתה את האדם מאושר יותר. תורות חברתיות ומילוסופיות שונות, שציפו מהן שיפתרו בעיות היסטוריות, הביאו בעקבותיהן גילויי דיכוי ואכזריות.

בשעות מכריעות בחייו חייב אדם להתמודד עם שאלות מפתח כגון: מה משמעותם של חיים ומוות, טוב ורע, צדק ורשע? מהי אמונה? מהי תכלית החיים? האדם הלא מאמין, עם כל חינוכו והשכלתו, אינו יכול להתמודד עם שאלות אלה בכלי המחשבה וההערכה החילוניים. המדעים והפילוסופיה בדרך כלל אינם מתיחסים כלל לשאלות מפתח אלה בקבעם כי אינן רלבנטיות. ואם הם עונים עליהן, תשובותיהם יחסיות, מבטלות זו את זו, מעמידות את הספיקות ומוחזרות את האדם קרוע ומחלבת ללא כל תשובה מספקת והחלטית. רק בתחום הדתי, באמונה בקיום כח עליון, אפשר למצוא תשובות לשאלות יסוד של חכלית וטעם החיים, טוב ורע, חיים ומוות.

שאלה: (2)

האם זקוק הישראלי בארצו לדת יהודית?

חשובה:

דעתנו אינה נוחה מהאווירה השוררת בארץ. לאחר הזעזועים הקשים שעברו עלינו, חשנו כמיהה לשינוי, חיפשונו דרכים וערכים שיעשו את חברתנו יותר שלמה וצודקת. כיום שוב אנו נחקלים בחיי ראותנות ובגילויי שחיתות ואלימות. גוברים רגשות תסכול כחוצאה מפער חברתי ועדתי. אנו צומים בגילויים של שחיתות, ריקנות ובורות משועת בכל שכבות הגיל. הנוער מתרחק מערכי מסורת אבותיו, מחפש תחליפים למיניהם, אשר מתגלים ככלים נשברים. החברה שלנו נתונה במשבר. האחדות וגדלות הנפש המוטגנות בעתות צרה ובלחץ של אויב מבחוץ, עומדות בניגוד לריקנות האידאולוגית חבאה לידי ביטוי כשהחברה חוזרת לחיות את חיי היום-יום שלה.

המאבק להקמת מדינה בארץ ישראל היה חמטרה העליונה עבור דור האבות. היום, כאשר מדינת ישראל הינה עובדה קיימת, אנו נוכחים לדעת כי עצם קיום המדינה אינו מטרה כשלעצמה, אלא רק אמצעי להשגת המטרה האמיתית - הענקת תוכן ומשמעות לחיי העם היהודי בארצו. זכותנו ההיסטורית לארץ היא ודאית. זכותנו המוסרית לשבת בארץ זו תלויה בכך שנהיה ממשיכי דרך של המסורת היהודית אשר התפתחה כאן בימי קדם. הביטוי המוחשי בחיי הפרט לקשר עם המסורת התרבותית והמוסרית של עמנו הוא בקיום תכנים יהודיים דתיים בעקבות רוחם של נביאי ישראל הדורשת צדק ומשפט.

שאלה: (3)

אם אנו זקוקים לאורח חיים דתי, למה דוקא זה על טי דרכה של היהדות
המתקדמת ולא של האורתודוקסיה?

תשובה:

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל מנסה להתמודד עם חבציה המרכזית של תכלית
קיומנו כיהודים החיים במדינה יהודית מודרנית.

האורתודוקסיה המצויה בארץ שמה את הדגש על המצוות הסולחניות. כל הדבק בה
חייב לקבל את גישתה החד-משמעית בכל שטחי החיים. אולם אנו איננו מקבלים

את הנחות היסוד אשר עליהן מבוססת הגישה האורתודוקסית הדורשת לקבל
ב"חבילה אחת" את המכלול כולו ללא עוררין. לפי השקפתנו, היהדות ההיסטורית
היתה בעיקרה מתקדמת ומתפתחת תוך כדי נסיון להתמודד עם המציאות המשתנה
ובעיותיה הרוחניות.

בתנועתנו אנו מנסים להתמודד עם בעיות השעה לא מתוך התעלמות אלא מתוך
התייחסות עמוקה ורצינית אליהן. אנו מציעים שיבה לרוחה הדינמית של דת
ישראל המקורית, כפי שהיא מתגלה במקרא, בתורה שבעל פה ובפילוסופיה היהודית.
אנו מציעים שיבה זו לדת ומסורת ישראל תוך היאבקות רוחניות, אינטלקטואלית
ורגשית עמן. אנו מחפשים את החינוך, הטוב והיפה במסורת. אנו מבקשים
להראות את חיוניותם של ערכים שיש בהם יסוד הנצחיות. אנו מציעים על כוונת
דרך הנמצאים במסורת, וזאת תוך כדי ברירה: אחד - ויתור על מה שמפריד
ופפריע למצפוננו, להכרתו של האדם בן זמננו ולקשר בינו לבין אלוהיו,
ומאידך - אימוץ המחייב של ערכים נצחיים אלוהיים העומדים מעבר לזמן
המשתנה. זאת אנו עושים לא מתוך אינוס המצפון אלא באומץ ובעוז המסוגל
להורות כי יש מצוות אשר אבד עליהן כלח. יחד עם זאת מעלה היהדות המתקדמת
את הערך שבשמירתן של המצוות בעלות משמעות רוחנית תוך הדגשה יוספין וחוקמן.
אנו דוגלים באורח חיים דתי, ~~עם הקשר שלו לעבר וכול לקבל את גילויה~~
~~הנצחיים של הדת בלבד~~ ^{link attachment} ~~על טי השקפת היהדות המתקדמת, דת ישראל אינה~~
~~יכולה להצטמצם בקשר לעבר בלבד, אלא היא חייבת למצוא את ביטוייה ההולם~~
~~בחינוך בהווה.~~

במסורת ישראל אנו מחפשים חשוכות המתקבלות על לבנו ושכלנו לשאלות
המתעוררות במציאות הקיימת כיום.

אין לנו כל התנגדות לאלה אשר אורח החיים האורתודוקסי מספק את דרכי נפשם
ולבם.

4. שאלה:

מהו הביטוי המעשי של היהדות המתקדמת ביחס למצוות? ^{practical}

תשובה:

אנו מקבלים את הגישה, שיש הכרח במעשים קונקרטיים בחיי יום יום על מנת שיהיה ביטוי מעמדותי לעקרונות אידיאולוגיים. אין די בהזדהות תיאורטית.

אמת המידה שלנו לגבי מצוות היא המידה שהן מבטאות בדורנו את עקרונות היסוד של דת ישראל. המצווה היא אמצעי, שבעזרתו מתקרב האדם לאלוהיו ומתקדש. המצווה אינה מטרה כשלעצמה.

השבת מקודשת עלינו כיום של רוחניות ומנוחה, המתבטאת על ידי הדלקת נרות, קידוש, ארוחה משפחתית המלווה בבכוח, בזמירות וברכת ההורים לילדיהם, תפילה בציבור בבית הכנסת, תלמוד תורה, ועם יציאתה בהבדלה. היהדות המתקדמת אינה מחייבת הקפדה על פרטי הפרטים של מצוות לא תעשה הקשורות בשבת, אשר אינן מקרבות את היהודי בן-זמננו לקדושת השבת.

חיי משפחה מתוקנים ברוח מסורת ישראל הם ביסוד קיומנו כפרטים וכציבור, אך תביעות כגון איסור נישואי כהן וגרושה או כורח החליצה עומדים בדורנו לרועץ לעקרון קדושת חיי המשפחה וחירות הפרט, ואין הם מקובלים עלינו.

התפילה ותלמוד תורה בבית הכנסת עומדים במרכז פעילותנו הרוחנית, אך הנוהג להפריד בין גברים לנשים נראה לנו חסר משמעות ופוגע. כמו כן פוגם נהוג זה בחווית התפילה של המשפחה המאוחדת.

אנו מחייבים ותובעים את קיומן של אותן מצוות מעשיות, שיש להן השפעה חיובית ומחנכת על האדם בן זמננו על פי העקרון של רב האומר: "לא נחנו המצוות אלא לצורך כהן את הבריות" (בראשית רבה מ"ד א').

5. שאלה:

האם אפשרות הברירה והבחירה בין מצוות היא דרך לגיטימית ביהדות?

תשובה:

הברירה והבחירה בין מצוות הינה דרך לגיטימית בהחלט. למעשה תהליך זה של ברירה נמשך בכל ימי קיומו של העם היהודי מאז ימי קדם ועד ימינו. לשם קיום גרעין היהדות ועקרונותיה בחר כל דור להדגיש את המצוות, אשר היו רלוונטיות לתקופתו, והותיר (בצל) את האחרות. אורח החיים המסורתי האורתודוקסי, המוכר לנו כיום, הינו תוצאה של הרצון להיבדלות מהגויים בכל הדרכים האפשריות בתקופת הגיטאות. על לימי הביניים התנהל תהליך של רפורמה מתמדת בקרב היהדות המסורתית לדורותיה.

חכמינו בשלו בפועל רבות. ממצוות דאורייתא שלא עמדו במבחן הזמן כמו בן סורר ומורה, אשה סוטה ו"עין חמה עין". כאשר הכלכלה בארץ השתנתה מחקלאות למסחרית ומעם סירב לקיים מצוות שמיטת החובות בשנה השביעית, הגיב הלל בחקנת הפרוזבול.

רבי יהודה הנשיא, בניגוד לאיסור, ערך והעלה את המשנה על הכתב כאשר היתה קיימת סכנה שכל החורה תאבד, והיה צורך לפעול בהעזה לפי העקרון "על לעשות לה" הפרו חורחך". עקרון זה הוסבר היטב בחלמוד. במעשם של ר' יוחנן וריש לקיש שהיו מעינים בספר של אגדה בשבת, אף על פי שלפי

הדין אסור היה לכתבו בספר אגדה שהיא דברי תורה שבע"פ. ואין לקרוא בו. הם הסבירו את מעשם כך: "על לעשות לה" הפירו הורחג" (תהילים קי"ט קכ"ו) - אמרו: מושב העקר אות אחת מן התורה ואל תשחכח תורה מישראל (תמורה י"ד). במקום שיש חשש שכחה-תורה מישראל אפשר להקל ולהחיר את האיסור.

איש אינו מעלה על דעתו שאורה חיו של איש הישוב הישן בירושלים כיום על לבושו, לשונו ומנהגיו דומה לזה של יקירי קרוא בחקופת המקרא או המשנה.

אין אנו באים ללדל, חלילה, בערכן של מצוות מעשיות, אשר קימו את יחודו ואחדותו של העם בחקופות קשות, אולם כאשר בחנאים שונים הפסיקו מצוות מסוימות למלא את חפקידן אין אנו נזקקים להיתרי עסקא והערמות משפיות למיניהן, אלא אנו מכריזים בגלוי כי - "את לעשות לה", ומן הדין לרכז את מחשבותינו וכוחותינו במצוות חיוניות יותר. אין הברירה והבחירה נעשות בקלות דעה; רבני חנוכתנו יושבים על המדוכה ושוקלים כל שינוי בכבוד ראש ומחור רגש כבוד ואחריות עמוק למסורה ודת ישראל.

6. שאלה:

האם היהדות המחקדמת הינה בחירה בדרך קלה ביהדות?

תשובה:

כל הטוען זאת מעיד, שלא ירד כלל וכלל למשמעותה של החנועה ליהדות המחקדמת. אין אנו באים לשכנע ולהקל על יהודים המקפידים בקלה כבחמורה; "צדיק באמונתו יחיה", אנו פונים דוקא אל אלה אשר התרחקו מהדת וממסורותיה. כל המחפש לו חיים "קלים", נוח לו להתעלם כליל מכל התחייבות דתית.

מבחינות רבות קשה דרכנו מנו של אחינו הנוהגים בדרך האורתודוקסית; להם אין התחבטויות שכן כל המצוות מקובלות עליהם בבחינת "כזה ראה וקדש", על פי מה שנמצא כתוב בשולחן ערוך ובפוסקים. אין אנו מחעלמים מהמציאות הסובבת אותנו, אשר אינה נכללת בד' אמות של ההלכה הפסוקה. אנו מתמודדים עם מציאות ימינו, חוקרים ומשתדלים בכל מקרה למצוא את התשובה העדכנית בדת ישראל. קל לאמר שכל מלאכה אסורה בשבת וסוף פסוק; אולם במציאות של מדינה יהודית ריבונית ומודרנית האם ניתן להשביח את התעשייה הכבדה, החקשורת ועוד שירותים חיוניים, שאינם במישרין בבחינת פקוח נפש? דרך קלה היא להתעלם מהדרישות של המציאות. דרך קלה אחרת היא לשלול כל שיקול דתי.

הדרך הקשה היא למצוא את שביל הזהב, להשתדל ולמצוא את דרכה ורוחה של היהדות המקורית, כך שתמצא את ביטוייה ההולם במערבולת החיים המודרניים. בדרך זו בחרנו.

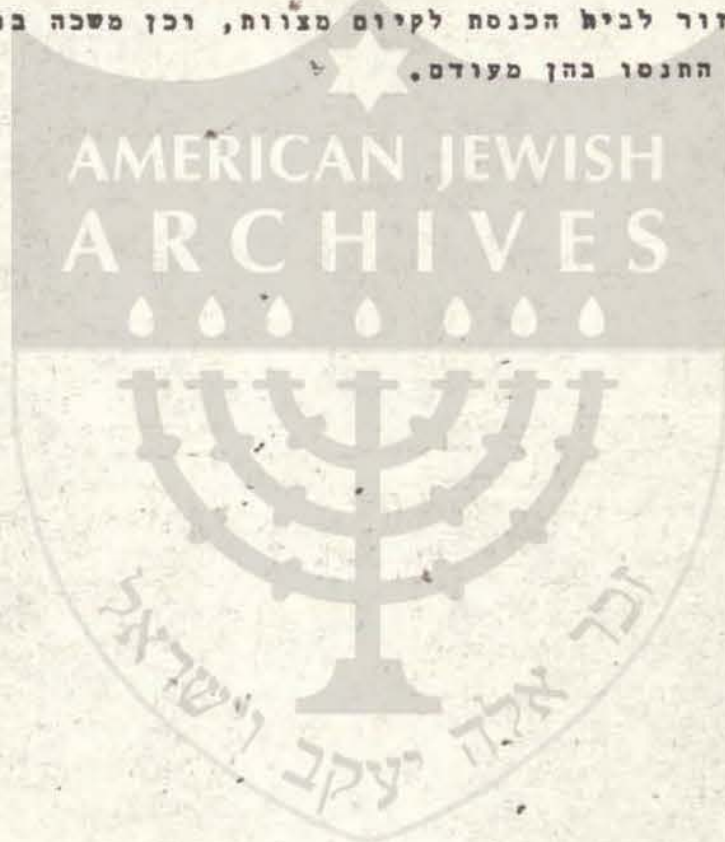
7. שאלה:

האם בדרך זו אחס מעוררים יהודים להתחמק מקיום מצוות?

תשובה:

אין זה נכון אלה ההיפך. כל בר-דעת הבחין בודאי, שרובם המכריע של יהודים בישראל ובעולם כולו עשו לעצמם חקוניים בדה, והם בעצמם "בחרו" בין המצוות ללא כל ה^{evidence}דרכה.

למשל, רב היהודים בארץ ובתפוצות נוסעים בשבת. אם היהודי אינו מסוגל מפאת מקום מגוריו להגיע בשבת לבית הכנסת או לפגוש בבני משפחתו, ^{because of} אין היהדות המתקדמת רואה בכך מניעה שיסע במכונית. אולם כפי שכבר הוסבר, היהדות המתקדמת עודדה יהודים רבים שהתרחקו מהמסורת לחזור לבית הכנסת לקיום מצוות, וכן משכה בני נוער לשמירת מצוות, שלא התנסו בהן מעודם.

גד המגדלו

גר 1/1/51 - 8

287210/11

הרב פרידמן

folle
maram

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

כס אדר תשל"ה
13/3/75

פרטי-כל ישיבת מ"ס א - כו אדר תשל"ה - 9/3/75

מוסדות התנועה:

נוכחים: הרבנים ויילר, ברמן, הירש, זאורי, זמר, פונס, פרידמן, עשבי
ריבקינד, מר מזור, מר רוחם.
אורח: הרב חיים גורן פרלמוטר
התנצלו: הרבנים סמואלס וגנינזבורי, האדונים הררי ונחבי.

מועצת הרבנים המתקדם

הברו יוניון קולג'

ירושלים

התקפתו

ביט תיכון ילאו באק'

חיפה

קהילת 'אור חדש'

חיפה

קהילת 'אמת וענוה'

רמת גן

קהילת 'אמת ושלום'

נהריה

קהילת 'באר שבע'

באר שבע

קהילת 'הר אלי'

ירושלים

קהילת 'הרצל'

נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'

נתניה

קהילת 'קדם'

תל אביב

קהילת 'רמת אביב'

רמת אביב

1. התפתחויות בקשר לתנועת "ברירה" ו"ההתאחדות למען יהדות מתקדמת ופורמית".
על סמך שיחה שניהל הרב פרידמן עם פרופ. בוטשלק הוא מציע לא להתייחס בכלל אל
של הרב בריכטו ואל התופעה כולה. נראה שההתאחדות הנ"ל חלשה והולכת ונחלשת
מיום ליום. כל תגובה עלולה רק לחזק את כוחה של ההתאחדות. נערך דיון בנושא,
אשר בו הגיש הרב זמר סיוטת מסמך תגובה. החברים ברכו את הרב זמר על עבודתו
הטובה, אך לאור התפתחויות אלה הוחלט שלא להגיב רשמית אלא שהרב זמר יכתוב
מאמר בשמו "לרפורמס ג'ודאיזם" או כל בטאון אחר.
בעניין תנועת "ברירה" הובהר כי אין לדון בתנועה זו ובהתאחדות במקשה אחת.
יש להבדיל בין שתי התנועות ומטרותיהן.

2. ועדת סידור - הרב ויילר חזר והדגיש כי עבודת הועדה מתקדמת וכאשר
הסיוטה חושלם היא תשלח לכל חברי מ"ס.

3. מפגש עם חברי התנועה הקיבוצית - לאחר דיווח על התפתחות והשתלשלות
המגעים עד כה הוחלט שעקרונות יש להמשיך במגעים והרב הירש קיבל על עצמו
לשוחח עם הנוגעים בדבר ולדאוג לחידוש הקשרים. נוסף על כך נאמר כי מן
הראוי להפריד בין פגישה עם הרבנים הישראלים לבין פגישה עם כלל רבני העולם.
שישתתפו בכנס האיגוד העולמי.

4. חוברת שו"ת - הרב זמר הביא בפני מ"ס דוגמא של שלוש תשובות שהוכנו
ונערך דיון לימודי פורה ומעניין. הרב זמר רשם לפניו את הערות חברי מ"ס
והבטיח להביא סיוטה מתוקנת לישיבה הבאה. תשובות נוספות שיוכנו ישלחו
מראש אל חברי מ"ס על מנת שאלה יוכלו לקרוא את החומר בעיון ולהכין הערות
בכתב לקראת הישיבה הבאה.

ישיבת מ"ס הבאה תתקיים ביום א' - ט' באייר תשל"ה - 20/4/75 בכניין ההיברו
יוניון קולג' בשעה 10.00 בבוקר וחמש עד שעה 5.30 אחה"צ. על סדרי היום
תשלח הודעה נפרדת.

בכבוד רב

הרב עדי עשבי
מרכז התנועה

אל/

Heckel 5
Bert Hakeren

האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת
WORLD UNION FOR PROGRESSIVE JUDAISM

13 King David Street
Jerusalem, Israel

טל. 234-748, 232-444

רח' המלך דוד 13
ירושלים

Office of Executive Director

לשכת המזכיר הכללי

כש אדר חשל"ה
13/3/74

אל: כל חברי מר"ם
מאח: הרב אשר הירש

חברים יקרים,

לאחר ישיבת מר"ם הבאה אשר חתקיים ביום א' - ט באייר חשל"ה - 20/4/75
בבניין היברו יוניון קולג' וחמשך מן השעה 10.00 בבוקר ועד 5.30 אחר
הצהריים, מתכבדים בלה ואני להזמין את כל חברי מר"ם ונשותיהם לארוחת
ערב בביחנו באותו ערב בשעה 6.30.

כתובתנו היא: ז' בוטינסקי 14, דירה 25, קומה ו'. טלפון: 02-31040.

אתם בודאי זוכרים שבשנה שעברה הזמנו את כל חברי מר"ם ונשותיהם לביחנו,
אך נאלצנו לבשל את המפגש בשל פרוץ המלחמה.

הפעם חתקיים הפגישת במעוננו החדש והקבוע, ואנו מקוים שזה יסמל מפנה
לשלום בישראל ועל ישראל.

אודה לכם מאד אם תואילו להודיע למזכירתי טלפונית או בכתב באם תוכלו
לבוא ואם לאו.

אני מאחל לכם חג פסח שמח וכשר בבחיכם ובקהילוחיכם.

בכבוד רב

3
הרב אשר הירש

אל/

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444.

י שבת תשל"ה
22/1/75

מוסדות התנועה:

ח.מ.2

מועצת חרונים המתקדמים

חברו יוניון קולג'
ירושלים

ביס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חדש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלום'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אל'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
תל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

אל: חברי מר"ם
מאת: מזכיר מר"ם - הרב עדי עשבי
הנידון: ישיבת מר"ם הבאה

חברים יקרים,

ישיבת מר"ם הבאה תתקיים בהיברו יוניון קולג', רחוב המלך דוד 13, ירושלים, ביום א', כ"א בשבט, 2/2/75, בשעה 10:00 בבוקר.

אנו שמחים להודיעכם כי בישיבה זו ישתתף הרב דוד פוליש, אשר יעדכן אותנו על המתרחש בארה"ב, בעיקר בעניין ההתאחדות למען יהדות מתקדמת רפורמית ועל חנועת "ברירה".

על סדר היום:

1. לקחים מהועידה הארצית הרביעית
2. דווח הרב הירש על נסיעתו לארה"ב והצטרפות התנועה להסתדרות הציונית העולמית.
3. Association for Progressive Reform Judaism
4. מפגש עם נציגי התנועה הקיבוצית.
5. חוברת השאלות והתשובות.
6. שונות.

בכבוד רב

הרב עדי עשבי
מרכז התנועה
מזכיר מר"ם

אל/

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

כב אדר תשל"ה
6/3/75

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444
פרסי-כל ישיבת מ"ס מיום כא שבט תשל"ה - 2/2/75

מוסדות התנועה:

נוכחים: הרבנים ברמן, גינזבורי, הירש, ויילר, זמר, זאנווי, סמואלס, סקירבל, פוליש, פורמן, פרידמן, עידית, ריבקינד, שפיזהנדלר, האדונים הררי, מזור רוחס.

מועצת הרבנים המתקדמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

1. הועידה הארצית הרביעית - הוחלפו דעות על ארגון וחוכן הועידה הארצית הרביעית וסוכס כי יש להפריד בין ועידות הדנות בנושאים ארגוניים ובין ימי עיון לנושאים רלוונטיים.

בייס תיכון ילאו באק'
חיפה

2. חבר הרבנים ליהדות זמננו - הרב ויילר זיוה על שיחתו עם הרב ספקטור. נערך דיון על היחסים ביננו לבין התנועה השמרנית וסוכס כי יש לחתור לקראת קשר רשמי בין כנסת ישראל ומר"ס על ידי ימי עיון משותפים וכדומה, אך איך לחמוך בגוף שלישי או לחת לו גושפנקא תנועתית.

קהילת יאור חדש'
חיפה

3. דו"ח הרב פוליש
א. נעשה נסיון לגשר בין הגופים היהודים הסקולרים והגופים הדתיים והתקבלה החלטה לשחק פעולה בשלב ראשון בהדרכת מנהיגות ליהדות ארה"ב.

קהילת יאמת ועונה'
רמת גן

ב. קיימת מגמה להקים ארגון בג לכל הועדות והמוסדות הפועלים למען ישראל על מנת להגביר את הפעילות והמעורבות בשטח זה.

קהילת יאמת ושלום'
נהריה

ג. התפתחות ה"התאחדות למען יהדות מתקדמת רפורמית" גם היא במידה מסוימת תוצאה של הקשר עם מדינת ישראל. מחד גיסא קיימת מגמה בשנים האחרונות ללכת לקראת התמודדות עם ההלכה ואורח חיים שמרני יותר; מאידך קיימת קבוצה קטנה של אנשים שאינה מאמינה בהמשך קיום העם היהודי, ושכיוון ההתפתחות הכללי מביא אותה להבעת התנגדות חריפה וקיצונית אשר יצרה את האיגוד הנ"ל. חופעה זו עשויה להביא לקשר חזק יותר עם מדינת ישראל או להתבוללות גדולה יותר. הסכנה הגדולה היא שקבוצת המיעוט הנ"ל תצליח להשפיע על ההדיוטות.

קהילת יבאר שבע'
באר שבע

קהילת יהר אל'
ירושלים

קהילת יהרצל'
נצרת עילית

קהילת ינתן יה'
נתניה

קהילת יקדם'
תל אביב

קהילת ירמת אביב'
רמת אביב

ד. "ברירה" קיבלה לאחרונה כיוון לא רצוי, אנשיה התנגדו להפגנה שאורגנה נגד הופעת ערפאת באו"ם. טענתם היא שעל ישראל ליטול יוזמה גדולה יותר ורחוקים מרחיקי לכת. "ארץ הצבי" של לובה אליאב היא החשובה. משרתם היא להראות את שני הצדדים באובייקטיביות. הרב פוליש מאמין שהם נוטים לכיוון הערבים.

ה. הקשר עם הקונסרבטיבים אינו מתאפשר על ידם מבחינה גלובלית, אך קיימות פעולות אזוריות משותפות, למשל ועדה משותפת להכנה לגיור הקיימת בשיקגו.

לאור דבריו של הרב פוליש נערך דיון ארוך בכל הנושאים הנ"ל ובעיקר בשאלה האם עלינו להגיב על דרשתו של מהלי, ואם כן באי זו צורה ולמי. הרב פוליש טען כי עלינו להחליט בעצמנו. לאחר הדיון סוכס שיש להגיב, אך בזהירות רבה, על ידי כתיבת מאמר או חוות דעת, ולא בצורה ישירה אל גוף כל שהוא. הוטל על הרב זמר להכין סיוטת תגובה לאשור ודיון בישיבת הבאה.

4. דו"ח הרב הירש

תהליך ההצטרפות לתנועה הציונית מגיע לסיומו. אחת ההשלכות המעניינות היא שגם הקונסרבטיבים החליטו להצטרף והאורתודוקסים שהצטרפו במסגרת "המזרחי" במפלגה שאינה מייצגת את כולם שוקלים באם גם עליהם להצטרף באיגוד עולמי. רוב ודישות הייצוג שלנו בכל המוסדות נחקבלו. כמו כן נחרס חלק מחקציב ההיברו יוניון קולג' וינחנו שליח לארגון והסברה, חקציב נוסף לגרעון בארץ, חקציב לפעולות נוער באירופה, מימון של משרה חלקית בעבודת קליטה, פנימיה בארץ ופעולות נוער אחרות. כללית מיום התקציב לפעולות בחו"ל או עבור פעולות למען לא ישראלים בישראל. המאבק יהיה עם המוסדות שלנו בנסיון לאזן את ההכנסות עם ההוצאות בארץ.

5. היברו יוניון קולג'

הרב שפיידהנדר דיווח כי קיימת הוראה של נשיא הקולג' לקבל רק מספר מצומצם של תלמידים לרבנות בארץ. תחומי ההוראה מוגבלים ומורים רבים מתנגדים לעצם הרעיון. יש לחשוב על הקמת בית מדרש לרבנים בירושלים שיכשיר רבנים לארצות שבהם לא דוברים אנגלית.

6. חוק השבות

דווח כי נערכה ישיבה על ועדת השרים לענייני גיור בה דווח השר רפאל על ביקורו בארה"ב ושיחותיו שם.

7. שו"ת

לאחר דיון הוחלט להטיל על הרב זמר להכין טיוטה של מספר מצומצם של חשבוניות לדיון בישיבה הבאה.

8. סידור

נערך דיון בנושא הכנת הסידור התנועתי והחלט לצאת לעבודה מרוכזת למספר ימים על מנת לסיים את הכנת הטיוטה הסופית.

Moshe Zemer
9.3.75

שאלות והשובות על היהדות המתקדמת.

שאלה מס' 1.

האם זקוק אדם בן זמננו לאמונה דתית?

תשובה:

דורנו היה ער להתנסות אשליות ותקוות של האנושות. ההתפתחות הטכנולוגית העצומה של התקופה האחרונה לא עשתה את האדם מאושר יותר. תורות חברתיות ומילוטניות שונות, שציטו מהן שיפורים בעיות היסטוריות הביאו בעקבותיהן גילויי דיכוי ואכזריות.

בשעות מכריעות בחייו חייב אדם להתמודד עם שאלות מפתח כגון: מה משמעותם של חיים ומוות, צדק ורשע? מהי אמונה? מהי תכלית החיים? והאדם החילוני, הלא מאמין, עם כל חינוכו והשכלתו אינו יכול להתמודד עם שאלות אלה בכלי המחשבה וההערכה החילוניים. המדעים והמילוטניזם בדרך כלל אינם מתייחסים כלל לשאלות מפתח אלה בקבע כי אינן רלבנטיות. ואם הם עונים עליהן, תשובותיהם יחסיות, מבטלות זו את זו, מעמידות את הספיקות ומוחזרות את האדם קרוב ומחלבת ללא כל תשובה מספקת והחלטית. רק בתחום הדתי, באמונה בקיום כח עליון, אפשר למצוא תשובות לשאלות יסוד של תכלית וטעם החיים, חיים ומוות טוב ורע במובנם המחלט.

שאלה מס' 2.

האם זקוק הישראלי בארצו לדת יהודית?

תשובה:

דעתנו אינה נוחה מהאווירה השוררת בארץ. לאחר הדעות הקשים שעברו עלינו, חשנו כמיחה לשינוי, חיפשנו דרכים וערכים שיעשו את חברתנו יותר שלימה וצודקת. כיום שוב אנו נתקלים בחיי ראוותנות ובגילויי שהיתות ואלימות. גוברים רגשות הסכול כחוצאה מטער חברתי ועדתי. אנו צופים בגילויים של שפחיות, ריסקנות ובורות משוועת בכל שכבות הגיל. הנוער מתחזק מערכי המסורת אבותיו, מחפש תחליפים למיניהם, אשר מתגלים ככלים נשברים. החברה שלנו נתונה במשבר. האחדות וגדלות הנפש המופגנים בעתות צרה ובלחץ של אויב מבחוץ אינם אלא כסות לריסקנות האידאולוגית הבאה לידי ביטוי כשהחברה חוזרת לחיות את חיי היום-יום שלה.

המאבק להקמת מדינת ישראל הייתה המטרה העליונה עבור דור האבות. היום, כאשר מדינת ישראל הינה עובדה קיימת, אנו נוכחים לדעת כי עצם קיום המדינה אינו מטרה כשלעצמה, אלא רק אמצעי להשגת המטרה האמיתית - הענקת חוכן ומשמעות לחיי העם היהודי בארצו. יש לנו זכות מוסרית לשבת בארץ זו רק כממשיכי דרך של המסורת היהודית אשר התפתחה כאן בימי קדם. הביטוי המוחשי בחיי הפרט לקשר עם המסורת התרבותית והמסורת של עמנו הוא בקיום חכמים יהודיים דתיים.

שאלה מס' 3.

אם אנו זקוקים לגישה דתית, למה דווקא זו של היהדות המתקדמת ולא של האורתודוקסיה?

תשובה:

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל מנסה להתמודד עם הבעיה המרכזית של תכלית קיומנו כיהודים חיים במדינה יהודית מודרנית. האורתודוקסיה בימינו מדגישה את המצוות הפולחניות. כל הדבק בה חייב לקבל את גישה החד-משמעית בכל שטחי החיים. איננו מוכנים לקבל את הנחות היסוד אשר עליהן מבוססת הגישה האורתודוקסית הירודת לקבל ב"חבילה אחת" את המכלול כולו ללא עוררין. לפי השקפתנו, היהדות ההיסטורית הייתה בעיקרה מתקדמת ומתפתחת תוך כדי נסיון להתמודד עם המציאות המשתנה ובעיותיה הרוחניות.

בתנועתנו אנו מנסים להתמודד עם בעיות חשקה לא מתוך התעלמות אלא מתוך התייחסות עמוקה ורצינית אליהן. אנו מציעים שיבה לרוחה הדינמית של דת ישראל המקורית, כפי שהיא מתגלה במקרא, בתורה שבעל פה ובפילוסופיה היהודית. אנו מציעים שיבה זו לדת ומסורת ישראל תוך היאבקות רוחנית, אינטלקטואלית ורגשית עמו. אנו מחפשים את החיוני, הטוב והיפה במסורת. אנו מבקשים להראות את חיוניותם של ערכים שיש בהם יסוד הנצחיות. אנו מצביעים על כוונת דרך הנמצאים במסורת, וזאת תוך כדי ברירה: מה - ויתור על מה שמפריד ומפריע לקשר שבין האדם בין זמננו לאלוהיו, מצפוננו והכרתו, ומאידך - אימוצם המחייב של ערכים נצחיים אלוהיים העומדים מעבר לזמן המשתנה. זאת אנו עושים לא מתוך אינוס המצפון אלא באומץ ובעוז המסוגל להודות כי יש מצוות אשר אבד עליהן כלת. יחד עם זאת מעלה היהדות המתקדמת את הערך שבשמירתן של המצוות הנצחיות תוך הדגשת יופין ותוקמן.

אנו רוצים בדת שעם הקשר שלה לעבר נוכל לקבל את גילוייה הנוכחיים בלב שלם. על פי השקפת היהדות המתקדמת, דת ישראל אינה יכולה להצטמצם בקשר לעבר בלבד, אלא היא חייבת למצוא את בטחיה החולט בחיינו בהווה. במסורת ישראל אנו מחפשים חסוכות המתקבלות על לבנו ושכלנו לשאלות המעוררות במציאות הקיימת כיום.

ישראל
התנועה

מזרחית

Maran

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

יח כסלו תשל"ה
2.12/74

מוסדות התנועה:

ח.מ.1

מועצת הרבנים המתקדמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

בייס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חדש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלוש'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אלי'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
חל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

אל: חברי מר"ם

מאת: מזכיר מר"ם - הרב עדי עשבי
הנידון: ישיבת מר"ם הבאה

חברים יקרים,

מסיבות טכניות הננו נאלצים לקיים את ישיבת מר"ם הבאה בתאריך שונה מהתאריך שנקבע.

הישיבה הבאה תתקיים, אם כן, ביום א', ט"ו טבת, תשל"ה
29/12/74

בשעה 3:30

בהיברו יוניון קולג'.

בברכה,

הרב עדי עשבי
מרכז התנועה
מזכיר מר"ם

נ.ב.: ישיבת הצוות תתקיים באותו יום ובאותו מקום בשעה 10:00 בבוקר.
רצ"ב רשימת חברי מר"ם.

אל/

מ"ים - מועצת רבנים מחקדמים

04-82910
02-521-626
02-225-330
067-40721
02-414-406
02-30016
02-64283
03-410-985

04-86992
02-283-498
053-28647

02-66921
02-416-694
04-223072
02-263-339

הדגניות 46, קריית טבעון
שד' וודג' ווד 13, חיפה
ברכיהו 6, ירושלים
בר כוכבא 12, ג. צרפתית, ירושלים
כפר בלום
חיים חביב 1, ק. יובל ירושלים
"נוה אדם", צחשון 4, ירושלים
בוספואי 11, ירושלים
לוטן 4, תל אביב
אייזנברג 14, דירה 4, רחובות
קבוץ כפר המכבי
מולדת 22, כפר סבא
נוה יעקב 207/12, ירושלים
הצופים 4/א, חיפה
מבוא חמנע 6, רמת אשכול, י-ם
גורוצקי 10, רחובות
אוישקין 29, נתניה
אברהם שרון 7, ק. יובל, י-ם
איבן גביהול 15, ירושלים
קליינמן 11, ירושלים
זלמן שניאור 18, רמת רמז, חיפה
שד' אשכול, רמת אשכול - י-ם
עין רוגל 16, דירה 3, ירושלים

הרב ד"ר יעקב אופנהיימר
הרב מאיר אלק
הרב ד"ר מורשון ברמן
הרב נתן גינזבורי
רב סעדי גלב
מר זאב הררי
הרב משה חיים ויילר
הרב אנדרה זאורי
הרב משה זמר
הרב אליהו לויץ
הרב שלום לילקר
מר יורם מזור
מר גיל נתיב
הרב ראובן סמואלס
הרב חיים סקירבל
הרב מאיר עידית
הרב עדי עשבי
הרב דוד פורמן
הרב הרברט פרידמן
הרב מאיר פרלמוטר
מר מרדכי רותם
הרב קנת ריבקינד
הרב פרופ. עזרא שפיזהנדלר

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

13 King David St., Jerusalem, Tel. 234-748, 232-444. טל. ירושלים, 13

יא כסלו תשל"ה

25/11/74

מוסדות התנועה:

"מועצה הרבית המתקדמים"

"הברו יוניון קולג'
ירושלים

ביט תיכון ילאו באק'
חיפה

קהילת "אור חדש"
חיפה

קהילת "אמת ועונה"
רמת גן

קהילת "אמת ושלום"
נהריה

קהילת "באר שבע"
באר שבע

קהילת "הר אלי"
ירושלים

קהילת "הרצל"
נצרת עילית

קהילת "נתן יה"
נתניה

קהילת "קדם"
תל אביב

קהילת "רמת אביב"
רמת אביב

אל: כל חברי מר"ם

מאת: הרב עדי עשבי, מרכז התנועה ומזכיר מר"ם

הב"י יקר,

מועצת ההסברה של תנועתנו עומדת להוציא חוברת שאלות וחשובות על היהדות המתקדמת בישראל.

רצ"ב רשימת השאלות אשר אליהן החליטה המועצה להתייחס בחוברת הנ"ל. נודה לך אם תואיל להביע את דיעותיך לגבי השאלות הנ"ל ולענות במספר שורות על כמה מהן בכדי להקל על מועצת ההסברה בעבודתה.

אנא שלח את תשובתך ישירות אל מרכז הועדה, הרב משה זמר
רחוב לוטן 4
תל אביב

נשמח לקבל את תשובתך בהקדם.

בברכה,

הרב עדי עשבי
מרכז התנועה

אל/

הצעת שאלות על היהדות המתקדמת עבור חוברת הסברה
"שאלות ותשובות על היהדות המתקדמת בישראל"

1. מהו הרקע ההיסטורי של התנועה ליהדות מתקדמת?
2. מהו היקף התנועה בעולם ובישראל?
3. מהי פעילותכם בישראל?
4. מה מזכה את התנועה לתואר "מתקדמת"?
5. מהו היחס של היהדות המתקדמת למסורת ולמצוות?
6. מהם ההבדלים המעשיים בין היהדות האורתודוקסית והיהדות המתקדמת?
7. האם היהדות המתקדמת מהווה בחירה בדרך קלה ביהדות?
8. האם אפשרות הברירה והבחירה בין מצוות היא דרך לגיטימית ביהדות?
9. מהי הסמכות לשינויים שנעשו ביהדות המתקדמת?
10. מהו מקום האמונה בחיי האדם המודרני?
11. לשם מה זקוק האדם המודרני לבית כנסת?
12. מהי גישתה של היהדות המתקדמת למושג "תורה משמיים"?
13. מהו יחסה של היהדות המתקדמת לתורה-שבעל-פה?
14. מהם השינויים בסידור התפילות ומהן הסיבות לכך?
15. מהו יחס היהדות המתקדמת לציונות וללאומיות היהודית?
16. האם היהדות המתקדמת היא יבוא זר מהתפוצות?
17. מהי עמדתכם לגבי שינוי חוק השבות ולשאלת גיור כהלכה?
18. האם הגר שגוייר על ידי רבנים רפורמים אמנם יהודי?
19. מהן הזכויות של רבני התנועה וקהילותיה?
20. מהי גישתכם לדיני אישות?
21. מהי עמדת התנועה לגבי מעמדה של האשה?
22. מהו יחסה של התנועה ליהדות מתקדמת לזרמים לא אורתודוקסים אחרים ביהדות?
23. האם היהדות המתקדמת מחייבת את חבריה בקיום מצוות כלשהן?
24. מהו יחסה של היהדות המתקדמת לדתות אחרות?

נאום הפתיחה של הרב משה חיים ויילר בישיבת מרכז
רבנים מתקדמים שהתקיימה בהיברו יוניון קולג' בירושלים
ביום כ"ז בתשרי תשל"ה (13.10.74)

קבלתי בשביעות רצון את החלטת הפלוג בין ישיבות הצוות של
הרבנים המשמשים בקהילות ובין ישיבות מרכז לרבנים מתקדמים.
ישיבות הצוות תהיינה מוקדשות לשאלות מקצועיות, כלכליות ועסקיות,
ואני מצפה שישיבות מר"ם תהיינה ישיבות אדיאולוגיות ורעיוניות.
לישיבות מר"ם נזמין גם חברים שאינם בתפקיד קהילתי. שיטה זאת
נהוגה בארה"ב איפוא ש 25% מחברי ה- CCAR אינם משמשים בתפקיד של
רב. כמו-כן מקדם אני בברכה את פרחי הרבנות, תלמידי בית המדרש
לרבנים בירושלים שהוזמנו אף הם.

לדאבוני עלי לציין שהארגון שלנו היה מוזנח מאד. שנה שלמה
לא קבלנו פרוטוקולים. וזה לא היה רק עקב מלחמת יום הכפורים. אני
שלחתי לחיפה דו"ח על שליחותי בארה"ב בהתחלת חודש יולי בזמן שהותי
שם, במאי יוני לפני שנה. כמו כן צרפתי חומר על הרצאותי בועידת
הרבנים באטלנטה. גם פרוטוקול ישיבת מר"ם ברצייתי. על
שליחותי נשלח. כל זה נעשה 3 חודשים לפני פרוץ המלחמה. אבל החומר
לא מצא את ייעודו. קודמי טען לפני מספר חודשים שלא ידע שעליו היה
להפיץ את החומר בין החברים. ועכשיו החומר אצלו בליפט שהביא אתו
לאמריקה ומחכה לישועה.

אני תפילה ותקווה שעל ידי כך שחברנו עדי עשבי קבל על עצמו
את תפקיד המזכירות יבוא הכל על תיקונו.

דעותי ידועות לכולם. העליתי אותם גם בכתב וגם בעל-פה, במיוחד
בועידת זוטא בזכרון יעקב שהתקיימה לפני חצי שנה. דברי בועידה הנ"ל
הופצו בין אנשי השורה של הקהילות המתקדמות בארץ ובין חברינו. לפיכך
אוכל לצמצם את דברי. שאיפתנו צריכה להיות להגיע למצב שנשפיע מהכא
להתם, כלומר מירושלים ומארץ ישראל לרבנינו ולקהילותינו בפזורה, למרות
שאנו מתי מספר. אולם, שאיפה זו לא תתקיים מאליה, אם לא נעמול ונחתור
לכך. התנועה צריכה להשתדל להיות ישראלית, ולא יצור יבואני מארה"ב.
ידעתי גם ידעתי, שהדבר הוא קשה לבצוע מפני שרובינו מהפזורה ולא נמצאים
הרבה שנים בארץ. יתר על כן, בכדי להצליח בשאיפתנו מחויבת עבודתנו
להתאים למציאות כאן. האמת המרה היא שהתנועה, כשלוחה של האגוד העולמי
של היהדות המתקדמת נוסדה בארץ לפני 40 שנה: 24 שנים בצורה מאד שמרנית
וצנועה, וב-16 השנים האחרונות בצורה יותר מורחבת ויותר נועזת. למרות
כל זה, עדיין לא הצלחנו. לפי עניות דעתי, מפני שהדרך בה נקטנו לא
היתה נכונה. אנו צריכים לייחד את התנועה, והייחוד יבוא קודם כל על
ידי לימוד המקורות, פשוטו כמשמעו. כל רב המשמש בישראל מצווה להוסיף
לדע מקורות היהדות. נוסף לכך, כחלק מגישה חיובית לתודעה היהודית

ולתאזרחותנו בארץ, מחויבים אנו להתמודד עם ההלכה, ועם שמירת מצוות, כי חזרנו לכאן בכדי לחיות חיים יהודיים ושלמים. פירוש החזרה, הוא חזרה לשורשים העמוקים ביהדות ובחיינו כיהודים, כישראלים, וכבני אדם.

הדבר נעשה אקטואלי, אולי אפילו בועד, כי עומדים אנו להקים קבוץ חקלאי. צעד נועז זה יחייב אותנו למצוא דרך חיים דתית יהודית. אחרת, בצדק ישאלו אותנו מה ההבדל ביניכם ובין, מחד גיסא, קבוץ דתי ומאידך, ביניכם לבין קבוץ חילוני. בשאיפתנו לחזור למקורות ולשורשים עלינו לשנן לעצמנו שיהדותנו לא צריכה להיות מינוס; יהדות של חצי כיכר. זה אולי היה מתאים לגולה, איפוא שכל זרמי היהדות שוחים בגדר הזרם פרט למעוט הקטן המצליח להסתגר. שם בגולה, עבודתנו היתה בגדר פעילות הצלה, של כל מה שניתן להציל, מטעם מיעוט יהודי, הנאבק על קיומו הרוחני. כאן בארץ המצב הוא שונה לחלוטין ובצורה ראדיקאלית. כאן אנו חיים במסגרת יהודית אורגנית; אנו הרוב במדינה, ויש לנו ריבונות, כלומר בלשון חכמינו "יד ישראל תקיפה".

אותה גישה חלה על הסידור ועל התפילות. הסידור צריך להיות עשיר בתוכנו - גם מסורתי וגם מחדש, - אבל התפילה לא צריכה להראות כזרה, כדבר קצר ופחות ערך, כ"מינוס" - גם בעיני מתנגדי התנועה, ובמיוחד בין אוהדיה.

תנו לי להדגים למה מתכוון אני בדברי על ייחוד התנועה. זכור לכם שלפני שנה וחצי עמדה להתקיים ועידה ארצית של התנועה ליהדות מתקדמת במושב שורש, בהררי ירושלים. היו מספר חברים שהגיעו שהועידה תתחיל בשבת אחר הצהריים. הנימוק הבלתי מתקבל על הדעת היה, שאי אפשר לדרוש מאנשים עובדים להקריב יותר מיום אחד ברציפות למען ועידה רוחנית. הצלחתי אז למנוע הצעה נפסדת זאת על ידי מכתב מיוחד ששלחתי לכל חברי הועד הארצי של התנועה נוסף למחאתי בעל-פה בישיבת הועד. טענתי שביליתי סוף שבוע מרום בצפת מטעם החוג לקבלה ולחסידות שהתקיים תחת חסות האוניברסיטה העברית בירושלים. למרות שמספר ניכר של המשתתפים בכנס השתייכו לזרם החילוני שרה שם חוייה עמוקה של יהדות שורשית. הועידה התחילה ביום חמישי בערב. כל הדברים העיסוקיים נידונו ביום הששי, כך שעשרים וחמש שעות - מערב שבת ועד מוצאי שבת - היו כולן קודש למלכת השבת. היו תפילות בכתי הכנסת השונים בצפת, אכילה ושירת זמירות בצבור, עונג שבת והרצאות גם בליל שבת וגם בשבת אחר הצהריים. אז קיבל הועד הארצי את הצעתי וכך נהגנו גם בשורש ובזכרון יעקב. מיני אז, השתתפתי פעמיים ב"שבת-יחד" ובאותה מתכונת של צפת מטעם מוסד אברהם יהושע השל בקרית ענבים, גם היא בהררי ירושלים. אני שמח לציין שהיתה לי אותה חוויה.

אולם, לצערי עלי לציין שלפני מספר חודשים כשהייתי באנגליה, כי השתתפתי בוועידה העולמית של היהדות המתקדמת, היתה נסיגה מצערת מהעמדה שלמענה נלחמתי. התקיימה ועידה מטעם התנועה בכפר מכביה בשבת בבוקר. דבר זה חייב להפסק.

כמו-כן הגיע לאוזני שאחד החברים שאיננו מקדיש את זמנו לקהילה, הזמין את מזכירתו לעבוד אתו בשבת. דבר זה פסול בחוץ לארץ, ועל אחת כמה וכמה בישראל.

עכשיו ברצוני להרחיב קצת את הדבור בקשר לדרך הלימוד. דעותי הן: (א) כל ישיבה של מר"ם צריכה להתחיל בדבר תורה. אני מוכן להיות נאה מקיים בישיבה הבאה עלינו לטובה. ארצה על ענין ראש-השנה כיוםא אריכתא של שני ימים. נתבקשנו על ידי הועד הארצי להתעמק בסוגיה זאת ולתת להם הצעות. יש כאן כמה קהילות המקיימות תפילות בראש השנה רק ביום הראשון.

(ב) כל תפילה - הן ביום ששי בערב, הן בשבת בבוקר, הן במועדים תתחיל בלימוד ממשי של טכסט מהמשנה. הלימוד צריך להמשך רק 15 דקות ולא על חשבון התפילה. מנסיוני בקרן הקימת לישראל, איפוא שאני מקיים חוג לתורה שבעל-פה לזכר בני גדעון זק"ל, נוכחתי שאפשר ללמוד הרבה לפחות חצי משנה אחת בזמן קצוב זה, אם לומדים ברציפות. לא חשוב כמה מתפללים יבואו להשתתף בלימוד. העיקרון הוא חשוב. לפי המשנה הידועה במסכת ברכות "חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת", כמובן לפני התפילה. ולפי ברסנורא "במקום שבאו להתפלל" (מסכת ברכות, פרק ה', משנה א').

(ג) כל אחד מאתנו צריך להתחייב להרבות תורה בפני הקהילות השונות - כל אחד לפי יכולתו ולפי השגתו, ולפי הזמן שיש ברשותו - או באמצע השבוע או בסופו. אולי אפשר לרכז בקור רבני כזה כיום עיון. למטרה זאת צריך למצוא תקציב לכסות את ההוצאות של חברינו המתנדבים, כפי שנהוג בארץ. אנחנו צריכים לצאת מהזירה של "קבצנסק", אם רוצים אנו לראות תוצאות חיוביות להגדלת ולהאדרת עבודתנו הרוחנית. אגב, ההצעות האלה הן של עדי עשבי שסכמנו בישיבה מסותפת.

לבסוף אגיד, שאני עדיין מצפה לבואו ארצה של מומחה לרבים, הבקי בכל חורי התורה, שיהיה לנו לסעד ולעזר, כפי שהתבטאתי גם בכתב וגם בעל-פה בוועידות השונות, ברבעון ה- C.C.A.R. וב"שלהבת".

העיקר, אני רק מוכן ומסוגל לעמוד בראש מר"ם, אם תלכו בדרך החיובית הזאת.

בתודה,

משה חיים ויילר.

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רחוב המלך דוד 13
ירושלים

פרוטוקול ישיבת מר"ם מיום כ"ז תשרי תשל"ה 13.10.74

נוכחים: הרבנים ויילר, סקירבל, לויץ, זמר, סמואלס, הירש, ברמן,
ספיזהנדלר, עדית וגילנסברג; פרחי הרבנות: רותם, מזור ונתיב.

התנצלו: הרבנים ריבקינד, זארי ווינברג.

פתיחה - היו"ר פתח את הישיבה בהסבירו את עמדתו לגבי מהותה של מר"ם.
בין השאר ציין כי יש לנסות וליחד את התנועה ולעסוק יותר בלימוד וליבוץ
בעיות הלכתיות ואידיאולוגיות. מועצת הנאמנים בקשה הוות דעת מבוססת על
הצורך בקיום יום אחד או 2 ימים ראש השנה. הרב ויילר לקח על עצמו להכין
הוות דעת זו.

היו"ר מדווח על שיחה ארוכה שהתנהלה בינו לבין מרכז התנועה הרב עשבי
שבה הוחלט לפתוח כל ישיבת מר"ם בדבר תורה וכמובן לבקש מכל חבר מר"ם
לצאת מדי פעם לקהילות על מנת להרצות או לדרוש. כמובן שהחוצאות לפעולות
אלה יכוסו ע"י מר"ם. ההצעות התקבלו. בסיום דבר יו מציע הרב ויילר
לקבוע מנהג בכל קהילותינו אשר על פיו תחל כל חפילה בלימוד של
כ- 10 דקות.

פרוטוקול - הפרוטוקול האחרון אושר והמזכיר הסביר שבעתיד
הפרוטוקולים יהיו קצרים ולא יכללו ציטוטים של כל החומר בישיבה אלא
סיכומים והחלטות.

דוות על הימים הנוראים - דוות מפורט נתן בשם קהילות נתניה,
חיפה; באר שבע, היברו יוניון, רמת-גן, תל-אביב, בן שמן, נהריה,
נצרת ורמת אביב. הרב עדית דווח גם על קהילות קונסרבטיביות ברחובות,
והרב ויילר על קהילת "מבקשי דרך" בירושלים. מהדווחים התקבלה החלטה
הכללית המראה הצלחה רבה בכל הקהילות ורמזים לחצופה חדשה לקראת העתיד.

מבנה ומטרות מר"ם - הרב עשבי הסביר את ההבדלים בין הפקיד ישיבות
הצוות של רבני התנועה לבין הפקיד מר"ם כגוף רבני כללי אשר ידון בבעיות
הלכתיות ואידיאולוגיות ולא בבעיות מינהל או פעולות יום-יומיות של התנועה.
יש לשאוף ולהגיע אל כל הרבנים הלא אורתודוקסים במדינת ישראל. הרב
זמר מציע לפרסם בעתונות והרב הירש טוען כי יש רבנים קונסרבטיביים רבים
אשר אינם מזדהים עם תנועתם ואשר בדאי יזדהו עם מר"ם. הוחלט לעשות
מאמצים על מנת להגיע אל מספר גדול ככל האפשר של רבנים בארץ.

חבר הרבנים - הרב זמר מדווח על שיחה עם רבנים קונסרבטיביים שבה
הוחלט לערוך מפגשים פעם בחודשים וטוען כי אנו חייבים לראות במפגשים אלה חובה.
הדיון הבא ייערך בבית כנסת "קדם" ביום 11.11.74, בשעה 13.00. בהדריס.
הרב זמר נתבקש לשלוח הזמנות מרצ'ס מספר שבועות לפני קיום המפגש.

סדור התפילה - בנושא זה התקיים דיון ארוך ונתן דווה על עבודת ועדת הסדור על מנת לתקן פטעויות שהתחוו לגבי דווה עבודת הועדה בעבר. נתנו דוגמאות על עבודה דומה בארצות אחרות ולבסוף לאחר שהרב ויילר לא הסכים מפאת חוסר זמן להוות ועדת יחיד הוחלט לקבוע שלושה רבנים אשר יצאו לנחניה או לקיסריה לעבודה אינטנסיבית של פעמיים 4 ימים על מנת לשפר ולתקן את הטייטה הקיימת.

זכויות הרבנים המתקדמים - הרב הירש נתן דווה על התכתבות בין הסדרים קול וצדוק בנושא זכויותיהם של רבנינו לערוך טכסי נשואין בארץ. הרב הירש נתבקש להוציא רשימה של רבנים אשר בהם מדובר, הוחלט להעביר רשימה מצומצמת של רבנים הפעילים בקרב התנועה.

גיוור - הרב הירש נתן דווה מקיף על ההתפתחות בקרב רבני ה-C.C.A.R. בתגובה על כל שאלת הגיוור. דווה זה פתח דיון ארוך על כל ההשלכות והפעולות הנעשות. בין השאר נתבקש הרב זמר להסביר מכתב עמדת רבני התנועה בארץ לשאלת הגיוור על מנת להציג מסמך זה בפני עמיתינו בארה"ב. דווה על ישיבה שתתקיים ב- 21.10.74 בין נציגי התנועה לבין ח"ס בורג ורפאל בנושא. הוסכם להפריד בין שני מישורי פעילות והן: במסגרת התנועה העולמית ובמסגרת התנועה הארצית.

ישיבת הבאה - ישיבת מר"ם הבאה תתקיים ביום ראשון, כ"ה חשוון תשל"ה, 10.11.74 בשעה 15.00 בבית הכנסת "קדם", רח' קרליבך, הל-אביב.

הרב עדי עשב
מרכז התנועה ומזכיר מר"ם

11

האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת
WORLD UNION FOR PROGRESSIVE JUDAISM

13 King David Street
Jerusalem, Israel

טל. 234-748, 232-444

Office of Executive Director

רח' המלך דוד 13
ירושלים

לשכת המזכיר הכללי

8 באוגוסט 1974
כ"א תשרי תשל"ד

לכל רבני התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

חברים נכבדים,

הנכם מוזמנים לישיבה מורחבת ראשונה של מ"ס, לאחר
כניסתו של הרב משה חיים ויילר לתפקיד היו"ר החדש, ביום ראשון,
כ"ז תשרי תשל"ה (13.10.74) בשעה 15:00, במשרדנו החדש בירושלים,
רח' דוד המלך 13.

על סדר היום:

- א. דו"ח על הימים הנוראים.
- ב. מבנה ופעולות מ"ס בעתיד.
- ג. סדור התפילה.
- ד. חבר הרבנים ליהדות זמננו.
- ה. שונות.

בברכת שנה טובה לכם ולמשפחותיכם

הרב עדי עשבי
מזכיר מ"ס ומרכז התנועה

הרב זמר: הרבנים ויילר, הירש, זמר, זארי, ומר מרדכי רותם

הרב ויילר: חברי מ"מ קבלו שתי הזמנות לישיבה זו, אך בכל זאת אין הענות רבה. מאז מלחמת יוה"כ מ"מ לא התאספה והפרוטוקול של הישיבה האחרונה לא נשלח לחברים. החומר לא הופץ ומיולי 1973 אין פרוטוקולים. עם ארגון מ"מ מחדש נצטרך לקבל את כל חומר הארכיון שנמצא עתה בידי הרב סמואלס.

הרב זמר: למרות הפורום המצומצם ישנם עניינים דחופים שיש לדון בהם.

- הרב ויילר: על סדר היום:
1. בחירת יו"ר ומזכיר חדשים
  2. דו"ח על הועידה בלונדון
  3. שאלת היחסים עם הקבוצים
  4. הצעות לפעולות בעתיד
  5. ענין קבוצת תל"מ
  6. שונות

הרב זמר: חשוב לדון ביחס הרבנים למ"מ, מקומה של מ"מ בענין החלטות הנהלת התנ"ע, ונושא סיוטת הסדור.

הרב הירש: רצוי דווקא בפורום מצומצם לדון בהגדרה של מ"מ. מ"מ צדוכה להיות כמו ה- C.C.A.R. - ארגון לכל רב הנמצא בארץ בין אם הוא עובד למען התנועה ובין אם לאו. מ"מ צריכה להתרכז לא בפעולות השוטפות של הקהילות, אלא בדברים המיוחדים לרבנים, כגון:

- א. אידיאולוגיה
- ב. הסדור
- ג. יחסים עם רבנים בתנועות שונות
- ד. יחסים עם רבנים מחו"ל
- ה. מה שקשור בפולחן, במצוות ובעבודת הקודש.

ענייני ניהול שוטפים יכולים הרבנים לעשות במסגרת הועד הארצי.

הרב ויילר: מסכים לדעתו של הרב הירש.

הרב זמר: קשה לראות הקבלה מדויקת עם ה- C.C.A.R. בגלל השנוי בממדים. מסכים שיש עניינים מקצועיים שרק הרבנים העובדים בתנועה צריכים לעסוק בהם. בעבר דרשו אנשי תורה שהרבנים יעסקו רק בעניינים רבניים, אבל ידוע שאין דבר רוחני בתנועה שאין לו קשר עם הנהלת התנועה. ישנם עניינים מרכזיים שהנהלת התנועה חייבת להתעניין עליהם מראש עם הרבנים (כמו מינוי מרכז התנועה). צוות הרבנים צריך לפעול כ- Union Staff עם פגישות סדירות ולהיות בעניינים של התנועה ממש. אם מ"מ כוללת את כל הרבנים הרפורמים, צריכות להיות ישיבות צוות קבועות לדיון במה שקשור בתנועה.

הרב הירש: המבנה של התנועה צריך להיות כזה שיהיה מועצה גדולה של אנשי צבור - לאו דווקא אלה שבועד הארצי - משום שעד עכשיו רק דרך בחי הכנסת אפשר היה להכניס אנשים לפעילות. המועצה יכולה להתכנס 3 פעמים בשנה, עם נציגי הועד הארצי, הקהילות, נציגי מ"מ, ואנשי צבור. דבר שני - ועד ארצי שנפגש כארבע פעמים בשנה. הנהלת התנועה שתפגש לפחות פעם בחודש רבה תהיה נציגות של מ"מ. בנוסף לזה - צוות מקצועי - לא רק של רבנים, יפגשו פעם בחודש. אפשר להאם את ישיבות מ"מ (פעם בחודש או חודשיים) במבנה כזה שפעולות התנועה תהיינה יעילות הרבה יותר.

הרב ויילר: לטיכום, אנו בעד התארגנות מחדש. לדברים מקצועיים צריך לכלול את אנשי המקצוע השונים עם נציגות של רבנים כאנשי מקצוע. זה בנוסף לגוף האידיאולוגי שיכלול אנשים שונים - אוהדים ואנשים ורבנים הנמצאים בארץ, ולא דווקא רבנים המכהנים בקהילות. הצעת הרב הירש מתקבלת, בתנאי שהצוות המקצועי יפגש באמת אחת לחודש.

הרב זמר: האם שאלת מרכז התנועה הוכרעה?

הרב הירש: משיב בחיוב. המעשה מוגמר. כבר.

הרב זמר: להבא צריך להביא אל צוות המקצועי הכרעות מסוג זה. הצעת הראורגניזציה צריכה עיבוד אולי ע"י ועדת הרבנים ואנשי שורה לביצוע מעשי. זה דורש שינוי גם בשטר הנאמנות של הועד הארצי.

הרב ויילר: מהוא תקציב מ"מ?

הרב זמר: הרב הופמן לא הגיש הצעת תקציב ולכן לא נתן תקציב למ"מ.

הרב הירש: את זה יש להסדיר

הרב זמר: כידוע הרב בן חורין גמר את הסיוטא של הסידור. לאחר עבודת הועדה קימת השאלה מי הוא האחראי על עבודת הכנת הסידור. זהו הרי ענין רבני - בזמנו הוצע שהרבנים ויילר, זארי וספיידהנדלר יגבשו את הנושא יחדו.

הרב הירש: זהו גם הסיכום הנוכחי, כך ייעשה.

הרב זמר: אני מתנגד בחוקף לכך שאם יש כבר טיוטא צריך למחר כל כך בהוצאת הסידור, צריך להמנע מהוצאת סידור טרם זמנו. גם תהליך קבלת הסידור חשוב. הועד הארצי הודיע לקהילת "קדם" שהסידור נמצא בהגהה סופית ויש לצפות לצאתו בעוד כחודשיים. לדעתי הסידור צריך להיות בידי מר"ם בשיתוף עם ההיברו יוניון קולג' ולהמנע ממצב של דחיפות בהוצאת הסידור, אלא לגבשו בתהליך איטי יותר.

הרב הירש: האם הטיוטא בסיס טוב לסידור טוב?

הרב זמר: זהו בסיס, אך הוא רחוק מהשלב הסופי של הוצאתו לאור. ישנם דברים שאפשר להסתייג מהם, גם מבחינה אידיאולוגית.

הרב הירש: הצעתי היא שהועדה בירושלים תתחיל לעבוד על בסיס הטיוטא הקימת. הועדה שתכלול, כאמור, את הרבנים זאורי, ויילר, זמר וספיזהנדלר, והיא תביא דו"ח כבר בישיבה הבאה של מר"ם.

הרב זמר: נראה לי שהתהליך של ה-C.C.A.R. הוא הנכון.

הרב ויילר: א. אסור להוציא סידור שיהיה בכיה לשנים. מטבע הדברים זה תהליך איטי.
ב. לא טוב להוציא הוצאה זמנית של ב"כ מסוים.
ג. אסור לקבל קפריזות של בן אדם אחד.

לסיכום: ועדת הפעולה (בהרכב הנ"ל) תפעל כועדת משנה ומידי פעם תדווח למר"ם. הרב זאורי מתבקש להיות המרכז של הועדה ומקבל זאת.

הרב זמר: מציע, מתוך הכנה שמר"ם היא ארגון של כל הרבנים בארץ, שנמנה את הרב ויילר כיו"ר ואת הרב זאורי כסגן יו"ר. הוא גם מציע שיהיו חברים נלווים כל הסטודנטים לרבנות בארץ.

ההצעה נתקבלה פה אחד.

הרב זאורי: מציע את הרב עשבי כמזכיר.

הרב הירש: תפקיד של מזכיר הוא תפקיד ממשי לא רק לזמן את החברים.

הרב ויילר: הרב עשבי הוא האיש שצריך למלא את התפקיד, והרב זמר יהיה הגזבר.

הרב זמר: אהיה גזבר, בחנאי שיהיה תקציב.

הרב ויילר: הרב זאורי נתמנה כסגן יו"ר.

הרב זמר: בעבר היתה לנו נציבות בהנהלה הארצית. יש לדאוג שכך יהיה גם בעתיד.

הרב הירש: נמתין עד לפגישה הבאה כדי למנות נציג להנהלה.

הרב זמר: לא חייב להיות נציג קבוע, אלא אחד מהרבנים הבכירים ייצג את מר"ם.

הרב ויילר: בועד הארצי ייצג הרב ויילר עצמו את מר"ם, בהנהלה הרב זמר. דו"ח הועדה ינתן ממילא לועד הארצי.

הרב הירש: מציע להוריד מן הפרק את הדיון בקבוץ. דיווח על כך יהיה גם בועד הארצי.

הרב זמר: בקשר לחבר הרבנים נקבעה ישיבה ל-15.10.74. חשוב שלפחות פעם בחודשיים נפגש עם הרבנים הקונסרבטיבים. חייבת להיות השתתפות מצידנו.

הרב הירש: מדווח על נסיונות פעולה משותפת עם הקונסרבטיבים בענין "מיהו יהודי" והכרה בתנועה, על פגישה עם ראש הממשלה יצחק רבין בנושא. מביע אכזבה מתוצאות הנסיונות הללו של פעולה משותפת עם הקונסרבטיבים.

הרב ויילר: סבור שבכל זאת צריך להתמיד ולקיים את פגישת חבר הרבנים.

הרב הירש: מציע פגישות בוקר של צוות העבודה ואח"כ ישיבת מר"ם. ולא בתאריך ישיבת הועד הארצי. הישיבות תתקיימנה בירושלים.

פרטי - כל

מישיבת מר"ם מצוטצמת שבועה ב-16.12.73

הנוכחים :- הרבנים הופמן, הירש, זארי, זמר, סמואלס ועשבי.

הרב הופמן דיווח על התכתבותו עם הרב גלייזר בגין-יורק לגבי הכנס בירושלים של אגוד הרבנים המתקדמים בארה"ב וקצנה.

- (א.) הרב הופמן דיווח על ההצעה לגייס מכתבים והצהרות ממנהיגים פוליטיים בארה"ב בתמיכת ישראל ולקיים מסבת עתונאים כדי להוכיח את השפעתה הפוליטית של היהדות הרפורמית בארה"ב.
- (ב.) דמי ההשתתפות עבור חברי מר"ם יהיו - 50\$ ל"י במקום - 50\$.
- (ג.) אנשי השורה בקהילות התנועה בארץ יוזמנו לכל הדלונות הפתוחים של הכנס בלי כל תשלום. הרב הופמן מבקש מכל רב לדרבן חברי קהילתו להשתתף. השתתפות חברי הועד הארצי חשובה במיוחד.
- (ד.) הרב הופמן דיווח על תכניות להזמין רבנים ואנשי שורה אשר יהיו כאן במסגרת הכנס לבקר בקהילות ובמוסדות שלנו בזמן שהותם בארץ. כאשר התכניות תגובשנה, נצטרך לעשות את הכל כדי לארגן מפגשים חברותיים בין חברינו לביננו.
- (ה.) הרב הופמן דיווח על הצעתו להזמין רבנים ב- CCAR אשר ירצו בכך להיות "ידידי מר"ם". אם אמנם יקום ארגון כזה, ישלם כל "ידיד" - 25\$ לשנה אשר יכנס לקרן כדי לעזור לרבנים אשר ירצו לעלות ארצה לעבוד בתנועתנו אבל לא יהיו מזכירות עולים אשר הממשלה כבר מקצצת. אם ההצעה תתקבל ע"י מתמ, תבוא ההצעה לפני העד המנהלים של ה- CCAR לאישור סופי. הדיון בהצעה זו יתקיים בישיבה הבאה של מר"ם.

הרב יוסף הירש מדווח על הכנס של אגוד הקהילות הרפורמיות בארה"ב. לרגל מלאות מאה שנה לייסודן.

פסירתו הפתאומית של הנשיא, ד"ר אייזנדראס, בערב הראשון של הכנוס, הזהימה והפתיעה את צבור הנוכחים. כל משתתפי מנ"ס קמו על רגליהם והביעו צערם בזקה של דומיה לזכרו ולזכרם של בניהם של ד"ר ויילר ומר יוסף אבני - יו"ר הועד הארצי - אשר נפלו במלחמת יום הכפורים.

בועדה בניו-יורק התמנה, זמנית, כנשיא האגוד העולמי ליהדות מתקדמת, הרב דוד וייס, מפילדלפיה. בארוחה אחת תרמו כמה חברי האגוד כ-20,000\$.

בקשר לאידאולוגיה, הגיבו הרב עזרא שפייזהנדלר והרב אשר הירש להוצאתו של הרב דוד פוליש, בנושא של מרכזיותה של מדינת ישראל בעולם היהודי. הוכחה בין הרב הירש לבין הרב פוליש היה חריף.

ARCHIVES

הקבוץ הרפורמי:-

ממשיכים להתעניין בתנועתנו בהקמת קבוץ לרפורמים. וקודם לכן, תחקיים קבוצת נח"ל של בני בועד רפורמי בארץ. הרב סקירבול והרב לויין מספלים בגיוס בועד זה מן הארץ ומן הגולה. הם משתדלים לגייס כ-40 בני בועד במשך שנת 1974.

הרב הופמן מסתייג מגיוס בועד לקראת קיץ 1974 בלי הכשרה מסמכת יותר להתנהלות נח"ל. לרב סמואלס דעה דומה. אחרי הדיון הוחלט ששניהם יתקשרו עם הרב סקירבול והרב לויין.

פעולות שעת חרום:-

מה עלינו לעשות כעת ומה עלינו כל אחד מן המשתתפים מדווח על פעולותיו ובמיוחד הרב עשבי מספר על פעולותיו בחג הסוכות ברמת-הגולן והרב סמואלס על גיוסו ופעולותיו ביחידת תותחים ב"מ ע"י חיפה.

הוחלט על כל אחד ואחד לספק במשפחות שכולות ולבקר בבתי"ח אצל הפצויים ולשקם אותם. לשמור על קשר עמם.

התעוררה שאלה בנוגע להוצאות בצבא, - היה רצוי שכל אחד מהרבנים ירצה בעניני חיבור אצל החיילים.

לפ"צ

הישיבה הבאה תתקיים ב-11.1.74, בשעה 11:00 ~~אחרי הצהריים~~

~~בבית "השקל", תל אביב~~

ג- HUC ירושלים

על סדר היום:-
1. דיווח על הקמת גרעין לקבוץ רפורמי.

2. דיווח על פעולות בענין חוק השבות.

3. דיווח על השתתפותנו בוועידת דוסא של תנועתנו במרץ.

4. דיווח על השתתפותנו בכנס של ה-CCAR במרץ.

5. שו"ב ו.ח.

MARAM

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה: רח' אדמונד פלג · ת.ד. 6283 · טל. 535211

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקומת

א" באב תשל"ג
30.7.73

שלום לך הרברט

אתמול בישיבת מר"ם היית חסר לנו.

הנני מצרף בזה את החומר שחלקתי לחברים.

נא לקרוא אותו בעיון ולשמור עליו לישיבה הבאה.

תקבל את הפרוטוקול וההחלטות של הישיבה בעוד מועד מאנדרזי זאוי.

נא לרשום לפניך שהישיבה הבאה של מר"ם תתקיים ביום ראשון 26.8.73 בשעה 12.00 בבית כנסת "קדם".

נקבל ארוחת צהרים.

נא לדייק, להתראות.

ראובן

נא למלא את התלוש המצורף בזה ולהחזירו אלי.

כ"ט בתמוז תשל"ג
29 ביולי 1973

סדר היום

ישיבת מר"ם 29.7.73

א. דבר תורה

(1) ויילר

(2) רשימה

ב. תקון הפרוטוקול

ג. יחסנו עם הועד הארצי והתנועה

(1) דו"ח על ישיבת הנהלת התנועה

(2) נציג מר"ם בהנהלת ועד ארצי

(3) נציג מר"ם בוועדה מכוננת עם הקבוצים

(4) נציגי מר"ם ב-

ד. כספים

(1) תקציב מר"ם

(2) משכורות והוצאות הרבנים

ה. ימים נוראים

(1) מכתבו של ריגלר

ו. סדור התנועה

(1) הגדה של ה-

(2) סדור שלנו

ז. ועידת ה-

ח. שונות

(1) סטודנטים לרבנות

(2) זכויות לערוך נשואין

(3) גיור ערבים

(4) אחרות.

74-1973 תשל"ד

דבר תורה

מר"ם

אוגוסט	-	ויילר
ספטמבר	-	זמר
אוקטובר	-	הופמן
נובמבר	-	לויין
דצמבר	-	הירש
ינואר	-	סקורבול
פברואר	-	טמאלס
מרץ	-	בן חורין
אפריל	-	שפיילזהנדלר
מאי	-	ריבקין
יוני	-	זאוי
יולי	-	עשבי

משכורת, זכויות וקביעות

1 משכורת

1. משכורת יסוד יקבע בין הרב והמעביד.
2. העלאות שנחיות במשכורת תקבענה ע"י:
א. טיב העבודה ותועלת עבודתו של הרב. (לשקול דעת).
ב. המשכורת קשורה למדר יוקר המחיה, הסכמי שכר של מורים ופחות הלי (דרישה)
1. הרב יקבל באופן אוטומטי העלאה במשכורת כל פעם שממשלת ישראל מפרסמת העלאה בתוספת היוקר.
2. הרב יקבל העלאה בשכר יסוד בהתאם להסכמי עבודה עם המורים בישראל.
3. במידה ומשכורת הרב משולמת בדולרים, אחרי פחות הלי לא תהיינה העלאות אוטומטיות במשכורת עד אשר שעור הלי עלה לערך הדולר שוב והעלאות שכר היסוד ותוספת היוקר השתוו לשעור פחות הלי.
4. תחילת הסכם זה מ-1.7.70.

II זכויות

1. פנסיה - המעביד ישלם 15% מעל למשכורת הרב לקופת פנסיה של ה-
Rabbinic Pension Board או קופה אחרת בישראל.
2. קרן בטוח נכות - (Disability Insurance) לפי לוח חשונות של ה-
Rabbinic Pension Board
3. מס מקביל (בטוח רפואי) - המעביד ישלם 2.7% מעל למשכורת הרב לקופת חולים בישראל (של ההסתדרות או פרטי).
בכל מקרה לא יעלה סכום זה על הפרמיה החודשית לקופה.
4. בטוח לאומי - המעביד ישלם ל-
Social Security או תחליף בישראל לפי חקיקת אשר נקבע ע"י ה-
5. שנת שבתון - הרב יהיה רשאי לשנת שבתון על עשר שנים של עבודה עם המעביד. המשכורת בשנה זו תהיה $3/4$ מהמשכורת של השנה הקודמת.
6. חופש שנתי - הרב זכאי לחודש חופש לשנה עם משכורת מלאה.
7. ספרות מקצועית - 268.- לילשנה (דרגא ד"ר, וחק 10 שנים ואילך).

III קביעות

1. החל משנת העבודה האחת עשרה של הרב, המעביד יתן לו קביעות כעובד.

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism.

חיפה, ו' בתמוז תשל"ג

6/7/73

הזכיר לחברי מ"מ על החזרת הוצאות אישיות

הוחלט בישיבת מ"מ מתאריך 26/6/73 להעמיד את החזרת ההוצאות על התנאים כדלקמן :

1. המוסד בו הרב עובד (קהילה, בי"ט) יחזיר את כל ההוצאות לפי הסעיפים הבאים :

(א) מכונים :

- (1) 3/4 ההוצאות השנתיות (רשום, מס, בטוח)
- (2) 30 אגורות לק"מ לפי מרום חודשי.

(ב) על פו"ן :

- (1) 150.- ₪ לחודש או המוסד ישלם את החשבון ויחייב את הרב ב-50.- ₪ לחודשיים.

(ג) אורח :

כל אוכל אשר נקנה מחוץ לבית כאשר ישנם אורחים של המוסד בו הרב עובד.

(ד) ספרות מקבלת על הדעה :

כמות מחקלת על הדעה.

(ה) דמי הבראה - תבראה :

דמי הבראה 35.- ₪ ליום.

1 - 3	שנים	5 ימים
4 - 10	"	7 "
11 - 15	"	8 "
16 - 19	"	9 "
20 -	"	10 "

התנועה לישראל מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

- 2 -

2. המוסד לא יתזיר לרב הוצאות מנהל כגון : שכירת משרד ומזכירה
היות וזה לא המקידו של הרב אלא של המוסד עצמו .

3. כל הוצאות אחרות כגון : בטוח, פנסיה, בטוח לאומי אמריקאי
(Social Security) אינם הוצאות אשר המוסד
יתזיר לרב כי אם בינו לבין המעסיק .

ראובן סמואלס
יו"ר מ"מ

זכר אלה יעקב וישראל

News Letter

CENTRAL CONFERENCE OF AMERICAN RABBIS
736 Madison Avenue New York, N.Y. 10021

AMERICAN JEWISH ARCHIVES
JANUARY - FEBRUARY 1973

IT COULD HAPPEN TO YOU

We have just learned of two colleagues who have become totally incapacitated by illness from pursuing their careers - one at age 43 and the other 50. Neither ever enrolled in the Long-term Income-Disability Insurance program of the Rabbinical Pension Board which the CCAR created for just such contingencies. In fact, by vote of the Grossinger Convention the CCAR has arranged with the RPB to raise the benefit: This low-cost (\$125 to \$300/year depending on your salary) will pay 60% of your salary after six months of disablement until you reach 65 (when pension takes over). Most congregations are enrolling their rabbis and professional staffs. If your congregation can't or won't (and we'll be happy to write them a letter urging it, if you so request), then give your family the security of enrolling yourself. Write RPB for specifics today!

CHECK-LIST FOR CONTRACTS

In negotiating a contract, make sure that yours provides for the following:

SALARY (with annual increments taking into account both cost of living and merit)

HOUSING if the congregation does not provide a house, that portion of your salary which pays for your housing - obtain "Minister's Housing Allowance" booklet from CCAR - should be declared in your Board's minutes as "housing allowance" and is non-taxable income.

PENSION & LIFE INSURANCE: Congregation should pay a minimum of 15%, and you 3% on your salary + housing figure.

BLUE CROSS - BLUE SHIELD, MAJOR MEDICAL - amount determined by our group's experience covers you and your family.

LONG TERM DISABILITY INSURANCE (see "It Could Happen to You" - opposite page)

CONVENTION ALLOWANCE permitting you the enrichment of annual and regional conventions.

VACATION - a minimum of one month for each year you serve from Rosh Hashana through Shabuot.

מועצת הרבנים המתקדמים

ט' אדר ב', חשל"ג
13 במרץ, 1973

אל: חברי מר"מ

מאת: הרב טוביה בן-חורין, יו"ר

חברים יקרי,

הנני להודיעכם כי ישיבתנו הבאה תתקיים ביום א' כ"א אדר ב', חשל"ג
(25.3.73) בשעה 14.00 בקהילה "קדם".

סדר היום:

- (1) דיון וקבלת החלטה על חוזר בענייני נשואי הערובת.
- (2) נוהליה לבני ובנות מצוה מישראל ומחו"ל.
  - (א) חכמים למודיה.
  - (ב) הוצאת חוברת הכנה לבני ובנות מצוה.
  - (ג) מחירים.
- (3) מדריך לנוהלי אבלות בתנועתנו.

בצער עלי לציין את ההענות הזעומה של חברינו לתאריכים המוצעים
להוצאות בקבוצים. לידיעתכם מקבלים חסלום עבור ההוצאות ויתכן ועובד
זאת חמשוך יותר, מכל מקום אתם רוצים לעזור לי לתת יותר תוקף
לארגוננו, אבקש מתנדבים נוספים להוצאות. יתכן ותעדיפו שאחד החברים
ירכז את נושא ההוצאות ותפקידו יהיה לפנות אל ארגוני הקבוצים, בתי-
ספר ותנועות נוער להעמדת מרצים לרשותם, יתכן ופעולה זאת צריכה להעשות
בתאום עם הוועד הארצי.
הערותיכם בישיבתנו.

ישיבתנו עם נציגות התנועה הרפורמית מארה"ב, היתה חשובה לשם הכרות
הדדית. בשאלות שהעלו חברי השורה חשתי בחוסר המידע על מאבקנו להכרה
ברבנים ליברליים, חכמים הנערכות ע"י התנועה הרפורמית מארה"ב בישראל
וכד'.

אי לכך ברצוני להציע הוצאת עלוני מידע (News Letter)
לחברי הוועד הארצי וחברי ועדי בתי-הכנסת.

להתראות.

טבח/אה

הכרזת יום ליהדות זמננו

הפגישה הבאה של חבר היכבדים תתקיים ביום חמישי, י"ח אדר ב', תשל"ג,
22.3.73, בשעה 9.30 בבוקר בבית כנסת קדם, רחוב קרליבך 20, תל-אביב.

על סדר היום:

- (א) המשך הדיון על היחסים ושינוי הפעולה בין התנועה ליהדות מתקדמת
והתנועה הקוֹנְסֵרְבַּטִיבִית בישראל.
(ב) המאבק לזכויות היכבדים.
(ג) דיון על איקרים וכירעם בהסתתרות מר עיכאל ארנון, מזכיר הממשלה,
אשר יסביר את עמדת הממשלה בנושא. דיון זה יפתח כרקע להחלטה בענין
גילוי דעת על הבעיה.
השתתפותך חשובה מאוד!

בברכה,

הרב משה זמ
יושב ראש

זכר אלה יעקב וישראל

אל כל חברי הוועד הארצי!

מאריך פיליגרם
בשנת 1620 בבית הכנסת "ה'א"
ולא באוריק 31. III. 73
שם כמסלילה
חשבלים למח
א. פיינרס

נכניה
18 III 73

16.3.1973

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

הצעות לשבועי שטר הנאמנות כפי שנוסחו ע"י ד"ר מ. גלס.

1. בסעיף 2, סעיף קטן (ב) מוספים:

(4) אם אחר שיתקבל כחבר המועצה ברוב של $2/3$ מחבריה, לאחר שהוכח לשביעת רצונה של המועצה שהוא מטלא תפקיד בישראל מטעם האיגוד העולמי ליהדות המתקדמת או ארגון אחד שממנו, בין השאר, קידום העקרונות של היהדות המתקדמת.

(א) זאת בתנאי שכל ידי צירוף חברים כאמור לא יעלה טר כל חברי המועצה על.....

(ב) שהחבר שצירפו כיוצ מוכיח לשביעת רצונה של המועצה שהוא תושב ישראל או זכרונתו היא להשתקע בישראל בארץ קבוע,

(5) מוסד, מאגד או בלתי מאגד שיתקבל כחבר המועצה ברוב של $2/3$ מחבריה לאחר שהוכח לשביעת רצונה שהוא מהיכ, בין על פי תקנה מפורשת בתקנות ובין על ידי עצם פעילותו, את העקרונות של היהדות המתקדמת, המוסד יהא מיוצג במועצה על ידי נציג שידליע עליה למועצה מזמן לזמן בכתב.

(6) צירופם של חברים לפי פסקאות (4) ו-(5) לסעיף קטן (ג) ניתן לביטול על ידי החלטת המועצה אם תוכח לשביעת רצונה שתנאי הכסירות לקבלתם אינם קיימים עוד.

2. בסוף סעיף (2) סעיף קטן (ג) מוספים:

(ד) כל קהילה או חוג רשאים לסבוח לכל אחד מנציגיהם מטלא מקום שיבוא במקומו של הנציג במכה תמיד של הנציג בישיבות המועצה. הסבוי יהיה בהודעה בכתב לידוש ראש התנועה וניתן לביטול בכל פה באותה דרך.

3. בסעיף 8 מוספים:

(ג) הועידה הארצית רשאית לבחור ביוזם מיושב ראש אחד, זאת עשתה כן, לשמש כל אחד מהם בתפקיד של יושב ראש לפי תור מחקם המועצה.

(ד) ניתן בזה אישור מראש לבחירתם של החברים דוד ריגלר, יוסף אבני ודודר לובל לועידה הארצית ביום 4.11.1972 ולפעילותו של החבר דוד ריגלר כיושב ראש החל מיום 4.11.1972.

4. בסעיף 9 אחרי הטילוח "בין חבריה" יבוא: "ושלא בין חבריה"
בסוף יבוא: בכל מקרה יהיה רוב חבריה של הועדה מבין חברי המועצה

מוסיפים פסקה לסעיף (9) לאמור:

ועדת הכספים תעץ, בין היתר, לגבי כל הדגש למלוי תפקידו, ורשאית היא לדרוש סבוי להציג בפניה כל מניס ופסמך הדגשים לניהול כספי הקרן.

5. בסעיף 12 בסוף יבוא:

(ג) על אף האמור בסעיף זה תבחר מועצת הנאמנים בועדת ביקורת לתקופה המתחילה עם הועידה הארצית ביום 3/4.11.72 והמסתיימת עם הועידה הארצית הבאה.

6. בסעיף 14 בסוף יבוא: פסקה נוספת (א)

הודעה על הצעת תיקון צריכה להצות 20 יום מראש והיא תפרט הסבר דלשמן; המועצה בבואה לדון ולהחליט בהצעת התיקון תהא רשאית לקבל אותה או לדחות אותה. היא תהא גם רשאית לקבל תיקון אחד במקום המוצע ובלבד שלא יחרוג משני הדגשים של התיקונים והם:

1. קבלת חברים נוספים למועצת הנאמנים

2. הרכב הועדת של המועצה

בסוף סעיף 14 (א) יבוא:

בכפוף להחלטות בן צורה ההתאגדות של הקרן ולאסור לשבוח את סעיף 3 (א) כאמור לע"ל, ניתן הסמך לשבוי התיקון גם אם כלל הנאמנים הסכימו, לשבוי או לתיקון שהצעה במסרה להם בכתב; ההסכמה ניתנת על ידי החזרת ההצעה על השבוי או התיקון. הוספת הטילוח "אני מסכים", האריך והחסימת הסכמים.

אחרי סעיף 15 מוסיפים:

16. ניתן בזה תשריר מראש לצירופם של הרב אליהו לוין, הרב חיים סקירבל בית ספר לאו באק וההיברו יוציון קולג' ורואים אותם כאילו צורפו לפי הסעיפים 2(4) - 2(5), הכל לפי הענין.

מוסח הצעת החלטה לפי סעיף 9 לשטר הנאמנות:

מחליטים:

(1) להקים ועדת בוחרות של שלושה מבין חברי המועצה,

(2) להגדיר את תפקידי ועדת הבוחרות כולקמן:

(א) לברר חילוקי דעות בין חברי המועצה בינם לבין עצמם, הנוגעים למלוי תפקידם של חברי המועצה, בעלי הסכסוך, ושימסרו לוועדה לצרכי בירור זה על ידי המועצה, בהסכמת בעלי הסכסוך.

(ב) לברר חילוקי דעות בין חברי הקהילות או החוגים, שבציגיהם חברי המועצה, בינם לבין עצמם או בינם לבין קהילה אחרת כאמור או בעלי תפקידים בקהילתם או בחוגם או בקהילות או חוגים אחרים, הכל במידה שנושא הסכסוך נוגע לפעולות הקהילות או החוגים או של בעלי תפקידים אלה או לאי-קיום המוטל עליהם במסגרת הקהילות או שטר הנאמנות, וכן שהמעצה הטילה על הועדה לברר, בהסכמת בעלי הסכסוך, את הסכסוך האמור;

(ג) להסיל על ועדת הבוחרות לקבוע בעצמה את סדרי הנהל בעבודתה, הן דרך כלל, הן לשוגים של סכסוכים והן לסכסוך מסוים;

(ד) לאפשר לוועדה להמשיך בדיונה אף בהעדרות אחד מחבריה.

(ה) לסבות את החברים

1
2
3

להיות חברי ועדת הבוחרות; הועדה תבחר ביושב ראש מבין חבריה.

פ ר ט י - כ ל

ישיבה שהתקיימה בירושלים בין נציגי התנועה הקבוצית - רבנים רפורמים
ונציגי התנועה ליהדות מתקדמת בתאריך 8.2.73.

ביום חמישי ו' אדר א' תשל"ג (8.2.73) התקיימה ישיבה בבנייני האומה
בירושלים.

השתתפו: הרב אשר הירש - מנכ"ל האגוד העולמי ליהדות מתקדמת.
מר היינץ בורנשטיין - השומר הצעיר
מר ישראל פנחסי - מזכיר ברית התנועה הקבוצית
מר יהודה פלג - אחד הקבוצות והקבוצים (אחד הבונים)
פרופ' עזרא שפיזהנדלר - היברו יוניון קולג' ירושלים
מר מאיר דותן - הקבוץ המאוחד (דרור)
הרב טוביה בן-חורין - יו"ר מועצת הרבנים המתקדמים.

הוחלט:

- (1) כנס אורנים ב' יחסיים ב-12.7.73-11 י"א-י"ב בתמוז, תשל"ג.
- (2) נושא הכנס: חנוך ליהדות בשנות ה-70 תוכן - ערכים - מעשים.
- (3) לקראת הכנס תוצא חוברת בעברית, יהודה פלג יהיה אחראי למציאת עורך.
הוקצבו - 2000 ל" להוצאת החוברת. ההוצאות יתחלקו שווה בשווה בין ברית התנועה הקבוצית לבין התנועה הרפורמית בארה"ב.
הרב ד"ר שפיזהנדלר הציע שהחוברת תתורגם לאנגלית ע"י הרב אלטון וינטרס *Alton Winter*. לאחר חימוצות ועריכה יודפס החמר באנגלית. ד"ר שפיזהנדלר יברר אם אמנם הרב וינטרס מוכן לקבל על עצמו עבודה זו.
- (4) הכנס יכלול דיווח על הפעולות שנעשו במשותף בין התנועות. כן חוקרת ישיבה מיוחדת לתכנון הפעולות הנוספות ולהעמקת הקשרים.
- (5) הוצע שהרב שלום לילקר, כנציג התנועה ליהדות מתקדמת, ירצה על הנושא: המסורת בקבוץ.
מאידך - חבר התנועה הקבוצית ירצה על המסורת בתנועה הרפורמית.
- (6) בכנס אורנים ב' תיוצג גם התנועה ליהדות מתקדמת ע"י רבנים וחבריה.
- (7) מצפיה להתחפפות 15-20 רבנים מארה"ב.
- (8) הישיבה הבאה תל ועדת ההכנה תתקיים ביום רביעי י' אדר ב' תשל"ג, (14.3.73) בשעה 12.00 במסדרו של החבר ישראל פנחסי, מזכיר ברית התנועה הקבוצית, רח' האול המלך 8, קומה 3 טל. 252171, ת"א.

מועצת הרבנים המתקדמים

21.2.73
י"ט אדר א', תשל"ג

אל: חברי מר"מ

מאת: הרב טוביה בן-חורין, יו"ר

חבריה יקרים,

מאחר ונשתתף בטקס הענקת תאר דוקטור כבוד לנשיא, והיות ולא הצלחנו לרכז את כל החברים לישיבות מר"מ בימי ראשון, נקבעה ישיבתנו הבאה ליום חמישי כ"ז אדר א', תשל"ג 1.3.73, בשעה 13.30 בקהילת הראל, ירושלים, רח' שמואל הנגיד 15. טלפון מס. 223841 - 02.

על סדר היום:

- (1) נוהלי לבני ובנות מצוה מישראל ומחו"ל.
  - (א) תכנית למודים.
  - (ב) הוצאת חוברת הכנה לבני ובנות מצוה.
  - (ג) מחירים.
- (2) מדריך לנוהלי אבלות בתנועתנו.
- (3) שונות.
- (4) הערותינו לכנס השנתי של אגוד הרבנים המתקדמים בארה"ב 1974. נא ציינו בהעתק חוזר ההעברתי אליכם מיום 15.12.72 שקבלתי מג'ו גלייזר.

לתדומת לבכם:

מצ"ב העתק פרטי-כל לכנס הכנה למפגש "אורנים". נא ציינו כבר עתה בפנקסיכם את התאריכים 12-13.7.73.

פנו אלי ממדור ההרצאות של אחד הקבוצות והקבוצים להרצות בשלושה קבוצים. היות ואינני יכול לעמוד בנטל ההרצאות בעצמי, אבקשכם להודיעני טלפונית מי מכם מעוניין להרצות ובאיזה תאריך.

להלן התאריכים:

אפיקים:

-	7.3.73	הרצאה הקטורה בתודעת פורים.
-	9.4.73	הרצאה בנושא הפסח.
-	14.5.73	הרצאה בנושא ל"ג בעומר או כלולות.
-	28.5.73	או 30.5.73 - בנושא שבועות או מתן תורה.

תל-יוסף

לא צוין תאריך ונושא מדויק.

אפדות

הרצאה על נושא הפסח. אין עדיין תאריך מדויק, כנראה במסך שבוע חול - המועד.

נא התייחסו ברצינות לנושא זה כי עלינו לספק קשרינו עם התנועה הקבוצית ומקוה אני למאמץ נוסף מצדנו.

טבח/אה

January 18, 1973

Mr. Robert I. Kahn
Chairman
CCAR Committee on Liturgy
1500 Sunset Boulevard
Houston, Texas 77005
U.S.A.

Dear Bob:

I'm shocked, humiliated and incredulous. I have now gone through the draft copy of the new prayer book twice, and I can't believe my eyes. With the exception of a hackneyed old paragraph on page 105, I can't find anything about Israel in this book. Is this 1973 or are we back in the days of the Pittsburgh Platform? Even then Israel got more attention (albeit negative) than this prayer book gives it today. What happened? I cannot believe that this is simply an oversight. Has some person or committee or anonymous bureaucracy deliberately decided that this book shall exist without any reference to Israel reborn?

First of all, this book is about as universalistic as anyone could make it. There is a lot about the Shabbat, a lot about God, not enough about ethics and social justice - but basically this book, in its present form, is simply not Jewish enough. It is pallid, could easily serve liberal Protestants, has nothing of the fire and glory and grandeur of the religion and the peoplehood of Israel. O.K., I admit one could say that I am talking about matters of taste and style, so let's leave this point.

Regarding the total absence of Israel, however, I am not talking about form, rather about content. No prayer for the safety and welfare and security of the State of Israel, or the Jewish people living in it? No proclamation to be read annually on Independence Day? No reference to the fact that L'Shana Habah b'Yerushalayim is now an actuality for millions of people? No prayer expressing hope that once more new religious truth may emanate from the resurrected Israel? No nothing?

And what about the Shoa? Have we Reform Jews nothing to say about that event? Are we incapable of grappling with it in words? Are we blind to its challenge to religion? are we afraid to respond? On page 235 Dachau is mentioned in a prayer before the Kaddish, as though we grudgingly remind ourselves of the Six Million Dead, for whom there is no one to say Kaddish. It's an insult that this spot should be the only place in the book where the dread fact is even alluded to.

This century has been marked by the two most outstanding events in the entire history of our people, standing in juxtaposition to each other within 15 years, (1933-1948) - one bringing the Jewish people close to death and the other giving birth to new life - both with the most intense religious implications. Are we either blind or stupid enough to print a new prayer book with no adequate handling of either of these transcendental matters? What are we trying to do - make believe that the murder never took place; or the recreation of statehood and nationhood never took place?

Bob - your covering mimeographed letter was dated 12 September, and gave the reader 90 days in which to make his comments. I'm late, because the book took longer to get to Israel, and because I thought even longer about whether to write this letter. But, even late, let me plead with you as hard as I know how, not to allow this book to be printed in a 19th Century vacuum (even though there is a reference to a rocket on page 229), offering a weak, pallid description of Judaism of its martyrdom and its rebirth. You can sense I am very disturbed, mainly because I am confused about the reason for the absences, I don't understand how it would have happened, and I beg you to see that it is corrected.

Lastly, let me say that if there is something in the theological and historical position of our Movement which I don't understand, and which caused these oversights or makes it impossible to correct them, then the least thing I can do is to refuse to pray from this book, which is exactly what I shall do. There are, after all, other perfectly good prayer books. And if the Reform Movement insists on wrapping itself in the cloak of this weak poetry, then perhaps something is wrong with it. I thought we were moving in a different direction once the 1943 watershed was passed. Am I wrong?

As ever

Herbert A. Friedman

cc: Rabbi David Polish
Rabbi Tovia Ben Horin, Netem

21/1/73 תאריך

בי"ס תיכון ליאו באק

B.S.

מאת

חבר 7

אל

חבר,
The American Jewish
The Brein's Training
was exactly what we
needed. *היה בדיוק מה ש* how
we move toward ful-
fillment.

13/3/73

B.S.

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה - רח' אדמונד פלג - ת.ד. 6283 - טל. 53 5211

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

January 15, 1973

Rabbi Robert Kahn
Temple Emanu-el
1500 Sunset Blvd.
Houston, Texas

Dear Bob:

On January 9, at our meeting of Maram, I read my letter to you of January 2. We discussed it fully and we had a unanimous decision to write to you and confer that all of the members strongly support the position which I outlined in that letter.

In addition, the following points were made:

1. The prayerbook should be printed from right to left as a Hebrew book is.
2. There must be a service for Yom Ha'atzmaut.
3. There must be some mention of the Holocaust. You might want to use the second blessing of the Shema in the draft which Dr. Jacobson and I sent to you.
4. There should be at least one prayer expressing the crucial idea of Israel as the supreme instrument for the universalist thrust of Judaism.

I enclose a copy of my letter to you of January 2 for your convenience. This is a crucial matter for our Movement and I'm sure you will give the highest consideration.

In friendship,

Rabbi Robert L. Samuels

The Leo Baeck School
P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located: Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 5211

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה - רח' אדמונד פלג - ת.ד. 6283 - ס.ל. 53 5211

מוסר של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

January 25, 1973

Rabbi Robert Kahn
Temple Emanuel
1500 Sunset Blvd.
Houston, Texas

Dear Bob:

I have just received a copy of the new Union prayerbook. There is some wonderful material in it. There is no question that it is an improvement for prayer for our American Movement.

AMERICAN JEWISH

After having been asked by your Conference Committee to prepare a Kabbalat Shabbat service for the new prayerbook and having it returned to me, I realized that it was too Zionist centered for the American Movement. However, I am shocked at the amount of references (or should I say lack of references) of Zion in the whole prayerbook. I have gone through it carefully. In the Kabbalat Shabbat there is one prayer which mentions Zion. In the Shabbat morning service sandwiched in between universalist passages, there is a responsive reading on page 144. There is a special prayer on page 215 which also sandwiches Israel in between all of our brethren throughout the world. In the entire supplement of 45 songs, there is one Israeli song, Yerusalem shall Zahav (but not Hatikvah). The net effect is anti Zionist, anti peoplehood. By sin of omission, the universalists trend of the Social Darwinists of the 19th century wins the day! With the new prayerbook with all of its beautiful English, we read ourselves out of the mainstream of Jewish life once again.

How can we be so blind to what is happening in the Jewish world? Our congregants are way ahead of our Rabbis. Do like Hillel did. Go out and ask the people. See where their true interests are. Are they really interested in theology? Do they really believe in universalism after Auschwitz? Why are there so many Israeli programs in the synagogue; why are there so many Israeli programs in the defence agencies; why is there so much interest in the U.J.A. and cultural institutions of Israel? Why are all of these so important to our Jews? It is because to be a Jew one must be part of his people and to be part of his people means to be part of a land. We are sitting in

The Leo Baeck School
P.O.B. 6283 - Haifa, Israel

campus located: Edmond Fleg St., French Carmel - tel. 535211

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

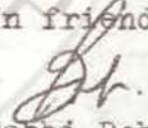

the midst of a miracle and the Reform Rabbinate acts as if it never took place.

It is true that one should not be chauvinistic and that it is possible to overemphasize the nation so that one worships the nation and the land rather than God or worse, makes the nation and the land a god itself. We must guard that this does not happen either in the Homeland or in the Diaspora. Our emphasis must be on using the miracle, using the feeling of belonging and being part of, in order to lift the Jews to a higher religious level. Our universalism should be our highest goal but it must come through the particularism. The new prayerbook retrogresses away from this emphasis. We must not let that happen. It will take another 30-50 years before the Conference puts out another prayerbook and we will have read ourselves out of the Jewish people's major interests. I cannot write officially in the name of Maram, however, I am going to send this letter to my colleagues and will let you know whether this is our joint position or whether I will send you a separate position on behalf of all the Israeli Rabbis. We have spoken about it however, at our recent meeting when it was brought to our attention that the new prayerbook does not mention Israel in any new and exciting ways. Therefore, personally and on behalf of Maram, I urge you to hold off any definitive decisions on the final draft of the prayerbook until you have heard from us.

Fond greetings to Rosell.

In friendship,

Rabbi Robert L. Samuels

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה · רח' אדמונד פלג · ת.ד. 6283 · טל. 53 52 11

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

כ"ד בטבת תשל"ג
29/12/72

לכבוד
מר יצחק פרידמן
מנהל מחלקת הבנוי
משרד החינוך והתרבות
י ר ו ש ל י מ

אדון נכבד,

הנדון: בית-ספר "ליאו-באק" בחיפה.

לקראת פגישתנו ביום ראשון כ"ו בטבת תשל"ג - 31/12/72, הנני
למסור לך בנפרד את הנהוגים על בניה בית-ספרנו.

החלטנו לבנות את בית-ספרנו בשנת 1968 כדי להכנס לתכנית חטיבת-
הביניים. אנהנו בונים מרכז חינוך אשר כולל:

20 כחות לימוד

3 מעבדות

אולם הרצאות

אולם ההעמלות

מגרשי ספורט

ספריה

בית-כנסת.

בנינו את אגף הכחות, המעבדות והמנהל משנת 1968-1971. למטרה זו
גייסנו במסגרת קרן-החינוך - 850,000 דולר (שמונה מאות וחמשים אלף דולר).
לקראת בניה האגפים הנוספים קבלנו חרומה של - 200,000 דולר (מאתיים אלף דולר)
משמחת לרמן ומרכז הקהילה המסונף לבית"ס יקרא על שמו.

היות והבניה נמשכה למעלה מארבע שנים והיו העלוות כה רבות בשטח הבניה,
הסכום הנחשב לבניה הפרויקט אינו מספיק. כדי לגמור את הפרויקט שנקבע ואשר
ע"י משרד החינוך בקשנו מעיריית חיפה לקבל הלוואה ממשרד החינוך סך - 500,000
(חמש מאות אלף לירות) לכסוי רב הוצאות בניה אולם ההעמלות. העירייה אשרה לנו
את הסכום והנני מצרף את המכתב מעיריית חיפה בנדון.

אנו מבקשים ממשרד החינוך להקדים את מתן הסכום הנ"ל לחציבת שנה חלומיים
הנוכחית, כדי שנוכל להתחיל לבנות את האולם מיד. לצבור של 1,100 חלומיים אין
אולם או מגרש להעמלות בבית-ספרנו.

The Leo Baeck School

P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located : Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 52 11

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

- 2 -

שאלה עקרונית נוספת אשר עלינו לברר היא גודל התרומה אשר יהיה על מר פילים זינמן - נשיא קרן החינוך בארה"ב ופר יעקב אבנון - מנהל הכללי של הקרן באמריקה לגייס. לפני שנה הסכום המשווער לגמר הבניה היה 150,000 דולר (מאה וחמשים אלף דולר). משרד החינוך החליט לאשר תרומה של 100,000 דולר (מאה אלף דולר) שהיא מהווה 2/3 מהצורך. היום אנו יודעים שהסכום הדרוש הוא 243,000 דולר (מאתיים ארבעים ושלוש אלף דולר). ביה"ס מוכן ללכת על אותו עקרון ואם משרד החינוך יאשר שקרן החינוך תגייס 2/3 מהסכום הנ"ל דהיינו 160,000 דולר (מאה וששים אלף דולר), ביה"ס ינסה לגייס את יתרת הסכום + הסכומים הדרושים לריהוט וציוד. אנו מבקשים את אישורכם כדי שנוכל להודיע לאנשי הקרן בארה"ב ובישראל.

כדי לקבל את כל חלמירי איזורנו לחטיבת-הביניים היה צורך בשנה 1970 לצרף בנין נוסף למוסדנו. למטרה זאת אנו משתמשים בבנין אשר שייך לעיריית חיפה. לבנין הזה יש 10 חדרי לימוד. במגישת בין נציגי משרד החינוך וביה"ס-מפרנו הוחלט להרחיב את הבנין הזה ולבנות עוד חדרי כהן, חדרי מלאכה, אולם קטן להתעמלות ומטבח לימודי. הדברים האלה נחוצים לנו מאד היות ואחוז גדול של חלמירינו באים מבתיים מעוטי יכולת והם טעוני טפוח. משרד החינוך אישר את הבניה, אדריכל הכין את ההכניות, ההכניות הוצאו למכרז והקבלן אהרונסון קבל את המכרז. משרד החינוך אישר את ההוצאה ע"ס 2,200,000 ₪. משום מה נודע לנו שהאגף אשר כולל כלכלת ביה"ס עם מטבח לימודי והאולם מהחנה אשר ישמש כחדר התעמלות ולאספות קטנות של החלמידים בבנין הזה הוצא מהמכרז. אנו מבקשים ממשרד החינוך לאשר לנו את הבניה החשובה הזאת עבור ילדי חטיבת הביניים.

הנני מצרף בזה מסמך על הסכומים הדרושים שהם מסתכמים ב-920,000 ₪ (תשע מאות ועשרים אלף לירות).

אם כן הרשה לי לכתוב בקצור את בקשותינו במגישת זאת :

- (1) אישור החלואה לעיריית בסך 500,000 ₪ (תשע מאות אלף לירות) בתקציב שנה הלימודים תשל"ג.
- (2) אישור קבלת תרומה במסגרת קרן החינוך בסך 160,000 דולר (מאה ששים אלף דולר). YES
- (3) ביצוע כל הכניה בנין חטיבת-הביניים ע"י בניה האגף שהוצא מהמכרז בסך 920,000 ₪ (תשע מאות ועשרים אלף לירות).

בחודש ובברכה

הרב ר. טמאלס
ט/המנהל

העמק: מר שביט-מנהל קרן החינוך
מר אבנר ישראל-מ/מנהל כללי -
מנהל אף הבינוי .

The Leo Baeck School
P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located : Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 52 11

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

עיריית חיפה

בתשובה לא לחזיר

ת"ד 4811
מיקוד 31040
סלולר 640775

בז/620-626/8

כ. גבסלר, תשל"ג
26 בנובמבר 1972

לכבוד

הרב ר. סמואלס

סגן מנהל ב"ס תיכונ "ליאור באק"

רח' אדמונד פלג

חיפה

כבוד הרב,

הנדון: השתתפות העירייה בסך 500,000 ל" בהקמת
אולם ההתעמלות בבית-ספר "ליאור באק"

הנני מאשר בתורה קבלת מכתבך מיום כ"ט בחשוון תשל"ג
(6.11.72), ומתכנן להרוץ כי הנהלת העירייה בישיבתה מיום
20.11.72 אישרה הגדלת ההשתתפות שלכם בהקמת אולם ההתעמלות
בבית-ספרכם מסך 250,000 ל" לסך 500,000 ל".

רשמנו לפיכך כי לבסוף ההשתתפות הב"ל יעמיד
לרשותנו מסד החיובך ולוואה בסך 500,000 ל" מתקציבו בשנת
1973, בהנאית המקובלים לבניית מוסדות חיבור.

עם קבלת חוזה ההלואה בחדש פליו כחוק ואילו את
כספי ההשתתפות ממקור זה בעצמי לסוכנות היהודית כדי פעם בפעם,
בהנאית להתקדמות העבודה ולפי הנהל שקבענו במכתבנו אל כב' הרב
378-06/764 מיום 22.8.72 עם העתק לסוכנות היהודית.

בכבוד רב,

י. צינזל

סגן ראש העירייה

יו/קב

העתק: מר א. שביט - מנהל קרן החיבור לישראל
הסוכנות היהודית, ת.ד. 7053, תל-אביב

מר ז. מלאך - מנהל ראשי - קרן החיבור

מר מ. אשכנזי - הנהלת הסוכנות של קרן החיבור

ס" 1130. אוח" 100X500 8.72

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה - רח' אדמונד פלג - ת.ד. 6283 טל. 53 52 11

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

חיפה, כ"ד בטבת תשל"ב

29/12/72

מרכז חינוך ליאו - באק

(1) שלב ראשון			
הוצאות			
₪ 3,190,000	₪ 2,975,000	₪ 850,000	תרומות
" 3,125,000	" 150,000		הלוואה לעירייה
₪ 65,000			גרעון בשלב ראשון
(2) שלב שני			
הוצאות			
תרומות			
₪ 2,465,000	₪ 2,400,000	₪ 200,000	להרמן
" 945,000	" 500,000	" 25,000	קלורפייין
" 1,445,000	" 500,000	₪ 225,000	עיריית חיפה
₪ 1,020,000	₪ 242,857		הגרעון הסופי :

The Leo Baeck School
P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located : Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 52 11

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה · רח' אדמונד פֿלג · ת.ד. 6283 טל. 53 52 11

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

חיפה, כ"ד בטבת תשל"ג
29/12/72

דו"ח כספי של כספים נדרשים לגמר שלב 2

		בניה וריהוט	
		בניה	וריהוט
סה"כ :		בניה	וריהוט
\$ 50,000	\$ 10,000	\$ 40,000	אולם ההתעמלות
\$ 88,000	\$ 53,000	\$ 33,000	ספריה בית-כנסת
\$ 80,000	\$ 80,000		אולם ההרצאות
\$ 200,000	\$ 30,000	\$ 170,000	מגרשי הספורט ופחוח
\$ 30,000	\$ 30,000		ש ו נ ו ת :
\$ 448,000		\$ 205,000	סה"כ :
		\$ 243,000	

The Leo Baeck School
P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located : Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 52 11

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

מרכז חינוך "ליאו באק" בע"מ

בית ספר תיכון "ליאו באק"

חיפה · רח' אדמונד פֶּלֶג · ת.ד. 6283 · טל. 53 52 11

מוסד של האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

בניה לחסיבת- הביניים ליאו- באק

₪ 2,200,000

סה"כ הוצאות :

הוצא :

(1) אולם להתעמלות ואסיפות: 270,000 ₪

(2) כלכלה בית : 645,000 ₪

₪ 915,000

סה"כ הסכום הנדרש

The Leo Baeck School

P.O.B. 6283 · Haifa, Israel

campus located : Edmond Fleg St., French Carmel · tel. 53 52 11

An educational center of the World Union for Progressive Judaism

THE MOVEMENT FOR PROGRESSIVE JUDAISM IN ISRAEL

HIGH HOLIDAYS' SERVICES

JERUSALEM

"Har-El" Congregation, 16 Rehov Shmuel Hanagid, Tel. 223841
Rabbi: A. S. Zaoui, Cantor: A. Zamir
Tickets at the Synagogue Office, 16 Rehov Shmuel Hanagid, daily from 8.30 a.m. till 12.30 p.m.
and from 4.30 p.m.-6.30 p.m.

HEBREW UNION COLLEGE

13 Rehov David Hamielech, Tel. 227455, Jerusalem
Rabbi: Prof. Ezra Spicehandler

HAIFA

"Or Hadash" Synagogue, 6 Rehov Megiddo, P.O.B. 6241, Tel. 83925
Shavit Hall, Rehov Hasport, Mount Carmel
Rabbi: Mordechai Hoffman, Cantor: Maurice Schellekes
Sermons by: Rabbi Mordechai Hoffman, Rabbi Robert Samuels and Dr. Hanoeh Jacobsen
Tickets: Gerber Agency, Central Carmel
Synagogue's Office: 6 Rehov Megiddo every day from 5-7 p.m.

TEL AVIV

"Kedem" Synagogue, 20 Rehov Carlebach, Corner Rehov Ibn Gevriol/Hameasflem, Tel. 257621
Rabbi: Moshe Zemer, Cantor: Mordechai Ben Schachar
Tickets: At the Synagogue's Office, Rehov Carlebach, every day from 7-8.30 p.m.
Or by phone 410985

BEERSHEBA

Congregation for Progressive Judaism
Rabbi: David Foreman, Cantor: Shalom Cohen
Call Mr. Arnold Gross, Tel. 73322

RAMAT GAN

Emet Veahava Synagogue, P.O.B. 2252,
Ramah Cinema Hall, 57 Rehov Jabotinsky
Rabbi: Tuvia Ben Horin, Cantor: S. Cohen
Tickets: Ticket Office Reichenoff, 57 Rehov Bialik
Shlomo Cohen Shop, 88 Rehov Aba Hillel
Synagogue's Office, Rama Hall, second floor, every day from 5-7 p.m.

NETANYA

Natan-Ya Synagogue, 3 MacDonald Street, Women's League House
Leader: Mordechai Wertheim, Cantor: Ino Topper
Tickets to be ordered by phone 27658 or 22286 or by mail P.O.B. 456

NAHARIYA

Emet Veshalom Synagogue, P.O.B. 208
Leader: Shalom Ben Horin, Cantor: Ze'ev Harari
Tickets to be ordered by mail "Minerva Library," 18 Rehov Hameyasdim

UPPER NAZARETH

Herzl Congregation, Mercas Haier, 308/44
Leader: Shlomo Maagani, Cantor: Nimrod Gilboa
For details please call 54848

ASHKELON / AFRIDAR

Schachar Synagogue
Rabbi: Haim Skirbal
Details please call 4877, Dr. Shimon Friedman, 11/302 Simtat Hakikayon

7836 Greenland Place,
CINCINNATI, OHIO 45237, USA
November 23rd, 1972.

Rabbi Moshe Zemer,
4 Rehov Levitan,
TEL AVIV 69204, Israel.

Dear Mel:

As you may or may not know, there is now a joint "Platform" Committee of the UAHC, CCAR and HUC-JIR. I shall spare you my cynical explanations for the existence of this committee, but I have to mention that, shelo betovati, I am a member thereof.

One of the matters now before the committee is a proposal by Ben Zion Wacholder that we recognize as Jews the offspring of either a Jewish mother or a Jewish father. That proposal seems to have the majority in its favor.

AMERICAN JEWISH

Alas, our ex-yeshivah-bochers on the Faculty do us no good. They all have to prove so hard that they are "good" Reform Jews! Reines preaches atheism; Mihaly advocates mixed marriages; and now Wacholder proves his Reform authenticity by advocating a unilateral step in determining Jewish status - a step which even our classical radicals have refrained from taking.

Needless to say, Wacholder provides an impressive show of learning to prove his case. He shows that, at one time in the distant past, Jewish status was not exclusively determined by the mother. Of course, with this kind of argument, I could prove that Reform Judaism should favor polygamy and restore the sacrificial cult!

But theory apart, the Wacholder proposal would immediately have consequences in practice. First, it would remove one further barrier to mixed marriage. (Why be concerned with the religious affiliation of one of the parents, seeing that the children will be "Jewish" in any case!) Second, it would provide irrefutable proof and support to any non-Reform Jews who feel like practising hafla-ah against us. (We are, after all, departing from the kelal's definition of membership in the kelal.) Third, the consequences for Yahaduth Mithkadeneth in Israel will inevitably be more serious than for the Reform community in the United States.

What you should do right now is to issue a strongly worded appeal on behalf of your congregations and of Maram, and send copies of it to Dudley Weinberg (the chairman of the Platform Committee) and to David Polish (CCAR President). The next meeting of the Platform Committee is in the second half of January 1973; and the way things look at the moment, Wacholder's proposal will be overwhelmingly accepted.

"Eth la'asoth!"

Cordially,

Jakob J. Petuchowski.

מועצת הרבנים המתקדמים

כ"ח בשבת, תשל"ג
2 בינואר 1973

אל: חברי מר"מ

מאת: הרב טוביה בן-חורין, יו"ר

חבריה יקרים,

נא ציינו ביומניכם כי הרב הירש יגיע לישראל ביום ששי 2 בפברואר.
פגישתנו אהו החקיים במוצאי-שבת "משפטים" (3.2.73) בשעה 18.30 בקהילת
"קדם" חל-אביב.
מועד המפגש נקבע עפ"י דרישתו של הרב הירש.

על סדר היום:

ברור מצב התנועה בישראל מבחינת כח עבודה, תקציב וכו'. כמובן שבאותה
ישיבה נעלה את דרישותינו לתנאי העבודה וכמו-כן נצטרך לקבל דווח על
הוצאות הפגישה בקיסריה. על מנת להתכונן לפגישה זו נצטרך לקבוע לפחות
שתי פגישות לפני בואו.

ישיבת מר"מ הבאה תהקיים ביום השלישי ו' בשבת תשל"ג 9.1.73 בשעה 14.00
בקהילת "קדם" בחל-אביב.

על סדר היום:

1. דיון על מכלול יחסינו עם הועד הארצי וקביעת שני נציגינו למפגש עם
יו"ר דוד ריגלר וסגנו פר יוסף אבני. ועדת ה-4 חגיש מסקנותיה לוועד הארצי.
אבקשכם להביא אתכם הצעה תכנית הפדרציה שהוכנה בזמנו ע"י מר שי איתן
ואנכי.
בין הפרטים לדיון - מצב חובי הנוער בקהילות ודנוה על נושא זה ע"י
חיים סקירבל ואלן לויין. מגעינו עם גרעיני החישובות, חכנית הנוער של נ.פ.ט.י
בישראל ומשלחות נוער לקיץ 1973 לאנגליה וגרמניה.
2. נסוח תביעותינו אל האגוד העולמי ביחס לתנאי עבודה. הנני מבקש ממררכי
הופמן להכין טיוטא והעתקים לנסוח דרישותינו.
3. יחסי העבודה עם המנכ"ל.
4. דווח ממשה זמר על פעילותו בענין זכויות לרבנים.
5. שונות.

נא ציינו לפניכם כי ישיבת מר"מ הבאה ביום ראשון כ"ח שבט תשל"ג (28.1.73)
בשעה 14.00 בקהילת "קדם". ישיבת הועד הארצי בשעה 16.30.

סדר יום זמני:

1. סכום ונסוח עמדותינו ביחסינו עם המנכ"ל, ועד ארצי ובעיות אחרות.
2. יחסינו עם התנועה השמרנית בישראל.
3. שיח "אורנים" וכלה לאחר השיח שיכלול נציגים מכל הזרמים הלא אורטודוקסי
4. שונות.

נא ציינו לפניכם שהרב גלייזר יבקר בישראל בחדש אפריל 1973 לסדורים
הכרוכים בעניני הועידה.

בברכה ולהתראות,

הרב טוביה בן-חורין
מר"מ

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

The Israel Movement for Progressive Judaism

רח' דוד המלך 13, ירושלים, טל. 234-748, 232-444

מוסדות התנועה:

כה' מנחם אב תשל"ו
24 . 8 . 1976

מועצת הרבנים המתקדמים

הברו יוניון קולג'
ירושלים

בייס תיכון 'לאו באק'
חיפה

קהילת 'אור חרש'
חיפה

קהילת 'אמת וענוה'
רמת גן

קהילת 'אמת ושלוש'
נהריה

קהילת 'באר שבע'
באר שבע

קהילת 'הר אלי'
ירושלים

קהילת 'הרצל'
נצרת עילית

קהילת 'נתן יה'
נתניה

קהילת 'קדם'
תל אביב

קהילת 'רמת אביב'
רמת אביב

לכל רבני וחברי התנועה,

לאחר התייעצויות ושיקולים רבים ולאור ההענות המוגבלת של חברי התנועה, הנני מודיע בזאת על דחיית הועידה הארצית החמישית.

מועד חדש לקיום הועידה טרם נקבע.

רשימת המועמדים שהוצעו עד כה בעינה עומדת, לאור הדחייה ניתן להוסיף שמות נוספים.

חלק מהדו"חות אמנם שוכפלו אך ניתן יהיה לעדכן אותם במועד קרוב יותר לוועידה.

רשימות המשתתפים והכספים שהתקבלו עד כה יוחזרו לשולחנים.

בברכה,

הרב ע. עשבי
מרכז התנועה